

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 9. marca 1939.

Štev. 10.

Nekateri prav nič ne verujejo
v Boga, drugi pa toliko, da celo
ljudi ubijajo med molitvijo.

F. M. Dostojevskij
(1821—1881)

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ulica
št. 27/III. Poštni predal št. 345. Telefon
št. 33-32. Račun poštne bran. v Ljubljani
št. 15-393. Rokopisov ne vračamo.
Nefrankirani dopisi ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti za 3 din znanik.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta
40 din, vse leto 80 din.
V Italiji na leto 40 lir,
v Franciji 70 frankov,
v Ameriki 2 1/2 dolarja.
Drugod sorazmerno. — Na-
ročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostopenjska petlinna vr-
sta ali njen prostor (višina 3 mm in širina
55 mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din.
V dvobratnem tisku cene po dogovoru.
Notice: beseda 2 din. Mali oglasi:
beseda 1 din. Oglasi davček povsod se
nosebej. Pri večkratnem naročilu popust.

»DRUŽINSKI TEDNIK«

ima letos za 50% večji obseg
in izhaja zdaj

stalno na 12 straneh

Druga faza japonsko-kitajske vojne

19 mesecev vojne z Japonci je Kitajce politično bolj strnilo kakor 27 let njihove „republike“

Japonske težave na »zasedenem« ozemlju

V Ljubljani, 8. marca

Julija 1937. so japonski generali na-
povedovali, da bodo v 3 mesecih strli
kitajski odpor in strmoglavili Čang-
kajškovo vlado. Od tistih dob so mi-
nili šestkrat trije meseci in še en me-
sec povrh, a kitajski odpor ni strl in
Čangkajškova vlada še zmerom stoji.

Še več: kljub izgubi velikanskih oze-
melj kitajski odpor celo od meseca do
meseca narašča; kljub vsem prerok-
bam »poznavalcev« daljnovernih
razmer se kitajske armade vse trdneje
organizirajo in postajajo počasi a za-
nesljivo čedalje enakovrednejši na-
sprotnik japonskim, medtem pa prav
tako nevzdržno pada morala osvaja-
tcev. Prišli smo celo že tako daleč, da
smo priče nezasiščenega pojasa: prvič
odkar se je začel japonsko-kitajski
»incident«, prehaja iniciativa iz japo-
nskih v kitajske roke.

Lani v oktobru so Japonci zasedli
Kanton in Hankov, letos v februarju
so se izkrcali na otoku Hainanu. Tri
osamljene akcije, kljub vidni strate-
škega uspeha mnogo manj vojaškega
kakor psihološkega značaja.

Po zasedbi omenjenih dveh mest je
japonsko prodiranje na lepem zastalo,
čeprav smo v Japoncem prijaznem
tisku lahko brali cele razprave o ka-
tastrofi, ki naj bi jo ta japonski uspeh
pomenil za Čangkajsko in njegovo po-
litiko. O tej katastrofi danes še ni-
česar ne vemo. Kantonska japonska
armada se ni upala dalje prodirati in
je kar vesela, če ima mir pred nadež-
nimi četaši. Prav tako se nič prav ne
zganje armade ob Jangtseju na Sred-
njem Kitajskem, saj imajo polne roke
dela, če hočejo obdržati to, kar že
imajo. Tam jim zadaja velike pregla-
vice nova kitajska četna armada, or-
ganizirana po vzorcu prošle nekdaj-
nje komunistične osme armade; ne
mine skoraj dan, ne da bi njeni od-
delki napadli japonske straže in odre-
dili dovoz živeža in municije. Na se-
veru, v Šansiju, se Japoncem tudi nič
bolje ne godi: tam šele jim trda prede
v večnih praskah s kitajsko osmo ar-
mado. To pokrajino so Japonci že
nešteto krat »zasedli«, »podjarmili« in
»pacificirali«, pa vendar nimajo pred
»premaganci« ne podnevi ne ponoči
miru.

Kako je torej s to vojno? Ali je pri-
šla na mrtvo točko?

Dogodki teh 19 mesecev so nam pri-
nesli spoznanje: Japonci se ne
morejo več nadejati, da bi
Kitajce vojaško zmrvili. Da-
nes sta si obe vojski nekako v ravno-
težju. Ali je to za napadalca uspeh?

Prva faza kitajsko-japonske vojne se
je torej končala neodločeno. Zdaj se
začenja na kitajski strani druga faza:
organiziranje prehoda iz obrambe
v napad. Tretja in poslednja faza ima
pa biti (po Čangkajškovi zasnovi)
splošna ofenziva kitajskih armad.

Za evropske pojme so kitajska raz-
dobja nekam dolga. Dostikrat slišimo
vprašanje: Zakaj ne bi Čangkajšek že
zdaj prešel v ofenzivo, ko je sovražnik
zastal in ne zna prav ne naprej ne
nazaj? Na jasno vprašanje jasen od-
govor: kar zadošča za uspešno obram-
bo, še zdaleč ne more biti porok za
uspeh pri napadu. Kitajska armada se
po svoji oborožbi še danes ne more
primerjati z japonsko. Glavni adut
kitajske obrambe so zato četaši, toda
s četaši misli Čangkajšek samo zrahl-
jati moralo japonskega vojaka, ne bo
ga pa mogel pognati iz dežele. Napa-
dalno orožje maršal šele kuje, in ko
bo dokovano, bo njegova naloga tem
lažja, čim več koristnega dela bodo
dotlej opravili četaši. Zato gre Čang-
kajškovo stremljenje vidno v dve sme-
ri: prvič hoče do skrajnosti izrabiti
razkrajalo silo četaštva, hkratu pa
temeljito reformirati in oborožiti ki-
tajsko vojsko. Prvo že danes vzorno
funkcionira, drugo se pa ne da ures-
ničiti čez noč. Vojaški strokovnjak
»Manchester-Guardian« pravi, da
»četaško gibanje od dne do dne na-

rašča in da so Japonci že danes proti
njemu tako rekoč brez moči. Če pojde
stvar tako dalje, bodo japonski gene-
rali ob letu lahko vesel, če bodo mogli
skleniti mir pod vsakim pogojem.

V kitajsko-japonski vojni je čas ne-
dovmon na strani Kitajcev. »Teh de-
vetnajst mesecev vojne«, pravi pariška
»Europe Nouvelle«, je bolj strnilo Ki-
tajsko in več storilo za njeno politično
enotnost kakor 27 let »republike«. Kaj
pa strašilo komunizma, s katerim tako
radi operirajo prijatelji Japoncev? Čas
je, da vendar že pogledamo stvarjem
v oči: to strašilo živi samo v
bujni domišljiji nekaterih
zahodnjakov. Celo japonski ge-
nerali ne marajo z njim operirati, ker
dobro vedo, da bi jim to samo škodo-
valo. Kdor je živel le nekaj tednov na
Kitajskem, je videl, da so se kitajski
komunisti brezpogojno pridružili gene-
ralisimu in njegovim političnim načelom.
Samo človek, ki nima prav nič
pojma o političnih in gospodarskih
razmerah na Kitajskem, bo rekel, da
bi se mogel tam pripetiti v bližnji bo-
dočnosti podoben dogodek, kakor je
bila ruska revolucija l. 1917. Če že
hočemo po vsaki ceni primerjati Ki-
tajsko s katero bolj znano nam dr-
žavo, nimamo druge izbire kakor samo
Kemalovo Turčijo.

Po izvolitvi Pija XII.

Ze 316 let se ni zgodilo, da bi bili
kardinali, ki prvi dan zasedanja kon-
klave izvolili novega papeža, kakor so
zdaj, po smrti Pija XI. V tem smislu
je papež Pij XII. neposredni nasled-
nik Gregorja XV., ki je leta 1623. za-
sedel papeški prestol.

Ta hitrost in z njo poudarjena eno-
dušnost imata globlji pomen. Do tega
spoznanja pridemo tudi, če primerja-
mo komentarje listov raznih držav.
Naj navedemo samo nekatere!

»Lokal-Anzeiger« (Berlin):
»Mnogi kardinali so si želeli takšnega
papeža, ki bi se ukvarjal zgolj z duš-
nim pastirstvom. Kljub temu so na
koncu izvolili kardinala, ki se med
vsemi najbolj odlikuje s svojim poli-
tičnim znanjem.

»Nachtausgabe« (Berlin): »Važ-
no je pa v zvezi vsemu omeniti njegove

značilne izjave o židovstvu in demo-
kracijah. (Kot kardinal Pacelli je nam-
reč sedanjí papež večkrat obsodil »ra-
sizem«, Op. ur.)

»Basler Nachrichten«: Rim-
ska cerkev je po zatonu Zveze nara-
dov edina mednarodna organizacija,
ki je še pri moči. In sicer pri polni
moči; vsaj iz postopka pri papeški vo-
litvi bi se dalo to sklepati.

»New York Times«: Sveta sto-
lica je vnovič pokazala, da stoji na
strani demokratičnih narodov v boju
za nedotakljivost človeškega duha in
za bratstvo med narodi pred naskokom
novodobnih barbarov.

Francoski listi so pol ure po
izvolitvi Pija XII. priredili posebne
izdaje z velikanskimi slikami novega
papeža.

Moč Velike Britanije

»New York Times« piše o »oborože-
valni debati v angleškem parlamentu.
List ugotavlja, da so materialni viri
angleškega oboroževanja tolikšni, da
jim nobena država na svetu ni kos,
potem pa nadaljuje:

Parlamentarna debata o finansira-
nju mogočnega britanskega oborože-
valnega programa in najnovejši diplo-
matski in politično-gospodarski nastopi
Velike Britanije v vsej Evropi zbuja-
jo najlepše nade v evropsko bodočnost.
Ne gre samo za velikopoteznost bri-
tanskega oboroževanja; važna je pred-
vsem finančna in gospodarska moč, ki
tolikšno oboroževanje sploh omogoči.
Ta moč se bo pokazala danes in v
bližnji bodočnosti, ko se bodo britan-
ski zastopniki vrnili z obiskov po de-
želah, o katerih je svet še pred krat-
kim mislil, da jih je vojaški lesk no-
vih tekmecev izrgal iz angleškega ob-
močja. Morda bo kdo rekel, da z denar-
jem žvenketajoča diplomacija pri
porošnih narodih ne more uspeti. In
vendar ne daseza nič manjših uspehov
kakor politika rožljajočega orožja. Res
da je obema metodama cilj prestiž,
toda prestiž, ki zbuja upanje, bo pre-
j alí slej izpodrinil prestiž, ki usvarja
strah.

Tekmovanje z angleškim oboroževa-
njem je blaznost. Politčne kombina-
cije kakor n. pr. pakti proti komu-
nizmu, morajo celo še pomnožiti poli-
tično moč Velike Britanije, kajti nje-
na finančna in gospodarska moč je
tolikšna, da najde pota v druge de-
žele, majhne in velike. Od dne do dne
se jasneje vidi, da je tekma za zgolj
materialno nadvlado proti Angliji že
vnaprej izgubljena. Zakaj bi jo torej
še nadaljevali?..

Rude in petrolej

V stuttgartski založbi »Encke« je iz-
šla pred kratkim knjiga »Rudninski
zakladi — vir vojaške in svetovne
moči«. Knjiga je sicer zelo draga,
(stane okoli 500 din), zato je pa tudi
zelo poučna in zanimiva. Napisal jo
je dr. Friedensburg, eden izmed naj-
večjih strokovnjakov nemškega rudar-

PAPEŽ PIJ XII. MOLI V SIKSTINSKI KAPELI

stva. V njej beremo med drugim tudi
tole:

Iz uvoda: Premog, železna ruda
in petrolej so tri surovine, ki so ne-
obhodno potrebne za vojno.

Str. 71: Kar se petroleja in že-
lezne rude tiče, je Nemčija zelo siro-
mašna; prav tako ji manjka bakro-
ve rude, svinca in mangana, zlasti pa
aluminija. Italiji manjka vseh važnih
vojnih surovin. Nič bolje se ne godi
Japonski: manjka ji namreč koka in
premoga, še prav posebno pa železne
rude in petroleja.

Str. 172: Nemčija, Italija in Ja-
ponska ne premorejo nobenih pravih
petrolejskih vrelcev. Ker se ne mo-
rejo zanašati, da jim bo petrolej do-
bavljala Velika Britanija po morju,
so mnogo na slabšem kakor njihovi
nasprotniki.

Str. 172: Umetni petrolej stane
trikrat toliko kakor naravni, zato ne
more Nemčiji odtehtati petrolejskih
vrelcev.

Domači uteinki

V nasprotju z Bertoldom Schwar-
zom, ki je iskal zlato in našel smod-
nik, je Milan Stojadinović strigel pa-
pir in naredil zlato. In vsi so mislili,
da je to pravo zlato. Pri organizira-
nju svoje stranke je bil pa celo še
genialnejši od velikih današnjih dik-
tatorjev: kajti začel je tam, kjer so
oni končali, namreč pri strankarskih
motociklistih. Tudi pri motoriziranju
stranke je imel nenavadno srečo:
kajti nobenega od motoriziranih
strankarskih funkcionarjev ni manj-
kalo, kadar je bilo treba prevega priti
po plačo. (»Nova Rijeka«, Zagreb)

Ni problem te države narodno edin-
stvo; važnejši problem je edinstvo
miselnosti in edinstvo morala... Po-
kojni S. Pribežević je nekoč rekel:
»Tudi če bi od Čakozca do Dubrovni-
ka prebivali sami Srbi, bi kljub te-
mu imeli isti problem, ki mu danes
pravimo hrvatsko vprašanje.«

(Sava Kosanović na nedeljski kon-
ferenci SDS v veliki dvorani Zagreb-
skega zbora v navzočnosti 5000 ljudi.)

Kaj ste si mislili, ko ste brali...

...da italijanski listi pišejo, da je
latinsko sorodstvo Francozov dvom-
ljivo, nesporno naj bi pa bilo, da so
današnji Nemci latinskega porekla?

...da v Tokiu proglašajo za neza-
slišano nesramnost in svetoven skan-
dal, ker kulturni svet omogoča Kitaj-
cem, da se v boju proti Japoncem po-
služejo modernega orožja?

...da so leta 1934. izdale vse dr-
žave sveta za oboroževanje 5 milijard
dolarjev, leta 1937. že 15 milijard in
lani 18 milijard dolarjev ali skoraj
900 milijard din?

...da je predsednik USA Roosevelt
še posebej poudaril, da Amerika do-
bavlja vojna letala Franciji na nje-
govo osebno posredovanje?

...da so zaradi spora med nemškim
prosvetnim ministrom in monakov-
skim škofom zaprli katoliško bogo-
slovno fakulteto v Monakovem?

Japonci se zaradi neprestanih atentatov kitajskih patriotov v Šanghaju zelo razburjajo in groze tujim konce-
sijam, da jih bodo zasedli, češ da dajejo potuho njihovim sovražnikom. Na sliki: Ameriška straža na meji
mednarodnega okraja v Šanghaju zastavlja japonski patrolji pot.

Otroci - sezonski delavci

Pred nekaj dnevi me je prosila učenka v šoli, naj ji dovolim, da bi šla eno uro pred koncem pouka domov. Ko sem jo vprašal, zakaj, mi je povedala, da bi šla rada na občno po poselsko knjižnico; javila se bo za sezonsko delo na Belje.

Sezonski delavci, ki so bili pretekla leta na Belju, so mi pripovedovali, da je delo na državnem posestvu naporno, saj morajo delati od ranega jutra do poznega večera. To prav gotovo ne vpliva ugodno na nerazvito in šibko otrokovo telo. Da so na Belju kantine, ki prodajajo v njih žganje, vino in cigarete in da nihče ne vodi kontrole nad otroki, ki kupujejo v teh kantinah. In da so v Belju skupna ležišča za odrasle in otroke, za ženske in moške.

Baje so se delavci, ki so jih hoteli ločiti, temu uprli. Kaj sliši, vidi in morda tudi doživi otrok v takem prenočišču, si lahko mislimo. Mislimo si tudi lahko, kako je, ko se otrok drugo leto vrne med tovariše v šolo. Mislimo si nadalje tudi lahko, kaj je z učiteljevim trudopolnim vzgojnim delom. In končno si tudi lahko mislimo, da bi bilo potrebno proti temu kaj ukreniti. Ukrenemo pa seveda nič.

Občine naj le naprej izdajajo nedorastlim otrokom poselske knjižnice. Nedorastli otroci naj le naprej hodijo na Belje, da tam zaslužijo 300 kg zrnja, 700 din in...

Uspeh tega bodo čisto gotovo pošteti, rahlo čuteči in moralno visoko stoječi ljudje.

Potem pa tudi pustimo, da hodijo iz obmejnih krajev otroci v službo kot pastirji preko meje, da potem pišejo na telefonske drogove žitlerjev križe, da se nam zato lahko smejejo tuji avtomobilisti. In da mora imeti učitelj v šoli stalno obličje v roki, da mu kdo ne očita napadne državljanske vzgoje. Le pustimo vse to. Da bo vse naše delo uspešno in koristno — ne za nas, za druge. Saj nam tega ni treba. Prav gotovo ne.

Učitelj.

Politični teden

Bolgarski kralj Boris se je na povratku iz tujine ustavil v Beogradu, kjer je bil gost Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Na slavnostnem kosilu kralju Borisu na čast je bil tudi Nj. Vel. kralj Peter II. — Proračunska razprava v plenumu narodne skupščine se je začela pretekli teden in bo trajala štirinajst dni. Skupščina je proračun v načelu sprejela, opozicija pa ni glasovala. Debatna je zelo živahna; mnogi poslanci so se izrekli za čim hitrejši sporazum s Hrvati. — Jugoslovanska vlada je uradno priznala vlado generala Franca. — V zvezi z jugoslovansko razstavo v New Yorku so ameriški javnosti in našim izseljenecem govorili po radiu Nj. Vis. knez namestnik Pavle, predsednik vlade Cvetković in trgovski minister Tomić.

Kardinal Pacelli — novi papež Pij XII. Je prvi dan papeških volitev so kardinali soglasno izvolili za papeža kardinala Pacellija, dosedanjega državnega tajnika in zaupnika Pija XI. Krouali ga bodo 12. marca na trgu sv. Petra. V svoji prvi radijski poslanici vsemu svetu je papež apeliral za mir. — Vladna kriza v Belgiji je trajala še ves pretekli teden. Kralj je mandat za sestavo vlade iznova poveril Pierlotu in ga pooblaštil, da razpiše nove volitve. Pierlot je razpustil parlament, nove volitve bodo pa 2. aprila. — Rumunski zunanji minister Gafencu je bil na obisku v Varšavi in se je sestel z zunanjim ministrom Beckom, s predsednikom vlade Skladkowskim in maršalom Smigly-Rydzem. — Mahatma Gandhi, voditelj indijskih nacionalistov, je začel spet stavkati s postom, ker vladar njegove ožje domovine, radžkotški maharadža, noče izpolniti obljubljenih demokratičnih in socialnih reform. V tej deželi je namreč položaj najnevarnejši slojev obupen. Iz solidarnosti so po vsej deželi zaprli vse trgovske lokale. Na angleško posredovanje je maharadža odnehal in Gandhi je po skoraj 5 dneh postal spet začel jesti. — Predsednik Roosevelt je proslavil 150letnico ameriškega parlamenta z velikim govorom o demokraciji in totalitarnem sistemu. Poudaril je, da je med obema vrstama vladavine nepremostljiv prepad in da ima demokracija zaradi svojega svobodnostnega načela veliko prednost pred diktaturo. — Na palestinski konferenci Zidje niso uspeli. Po angleškem predlogu Zidje v Palestini ne bodo dobili obljubljenega države, temveč bodo ostali manjšina. Po Palestini se zato širijo nemiri. — Protinemske demonstracije na Poljskem so se razširile na vsa

Tragedija lepe ruske emigrantke

Bližnja Lenjinova sorodnica je umrla v največji bedi v Veliki Kikindi

Velika Kikinda, marca.

Te dni je v bolnišnici v Veliki Kikindi umrla Tatjana Krilovna, bližnja sorodnica vodje rdeče revolucije, Vladimira Iljiča-Lenjina. Njena smrt ni zbudila pozornosti, prav tako ne, kakor smrt mnogih tistih, ki umirajo daleč od svoje domovine.

Tragedija njenega življenja bo pa še dolgo predmet razgovorov med ljudmi, ki so poznali lepo dekle. Kajti vse njeno življenje je en sam nenapisan roman, ki bi si ga težko izmislila fantazija romanopisca.

Oče Tatjane Krilovne je v carski Rusiji zavzemal visok položaj. Zivel so v Kijevu, v največjem sijaju in razkošju. Hiša gostoljubnega Krilova je bila vselej odprta gostom in sorodnikom, razen enemu, Tega človeka Krilov ni mogel videti in to je postalo zanj usodno. To je bil poznejši voditelj in ideolog rdeče revolucije — Lenjin.

Strahoviti vihar, ki je zajel vso Evropo, ni prizanesel Rusiji. Revolucija je Krilova zatekla v Kijevu. Neke noči so planili v njegovo hišo oboroženi vojaki. Krilov je imel samo še toliko časa, da se je skril z družino v klet, ki je bila podobna ogromnemu labi-

rintu. In res ga rdeči niso našli. Tri dni je z ženo in hčerko prebil v kleti brez hrane in brez pijače. Oditi ven, bi pomenilo iti v gotovo smrt. A brez hrane niso mogli zdržati. Skrbni oče je sklenil tvegati. Vso noč sta ga čakali, zama. Tudi drugi dan ga ni bilo. Tedaj sta vedeli, da ga ne bosta nikoli več videli. Mati je spoznala, da bo morala umreti od gladi s svojim otrokom, če se ne reši. Ponoči se ji je res posrečilo z deklico zapustiti hišo. Onemogli in izčrpani sta hodila vso noč, v zori sta pa prišli do Dnjepra. Tam sta od nekih kmetov zvedeli, da je na Dnjepru čoln, ki bo prepeljal begunce. Odsli sta tja in na srečo dobili prostor. Čez nekaj tednov potovanja v ribiški ladji so ju izkrcali v nekem bolgarskem pristanišču.

Tam sta ostali do konca vojne. Mati je prišla za vsako delo, samo da je preživela svoje dete. Ko se je vojna vihra končala, sta odšli v Jugoslavijo. Naselili sta se v Veliki Kikindi.

Tatjana je živela samo za svojo mater. Ker je bila zelo lepa, so se zanj zanimali mladeniči. Lepega dne je spoznala sina bogatega tovarnarja. Zelo sta se ljubila. Mladenec se je hotel z njo poročiti, a starši niso dovolili. Pisal je svoji teti v Franciji, ki ga je

povabila, naj le prideta oba k njej. A Tatjana je v njegovo veliko presenečenje to odklonila. Njena mati je bila nevarno bolna. Da bi jo pustila samo, o tem niti niti ni hotela. Tako je iz ljubezni do matere žrtvovala lastno srečo.

Preteklo je nekaj let. Tatjanina mati je ležala težko bolna v bolnišnici. Kizalu je pa tudi Tatjana samo zadelala ista usoda. Tudi ona je zbolela in morala je v bolnišnico. Kljub težki bolezni si je z materjo stalno dopisovala.

Lepega dne je pa mati umrla. Kdo naj sporoči bolnici žalostno novico? Nihče si ni upal prevzeti naloge. Tako je Tatjana še naprej vsak dan pisala materi, ki je bila že davno v grobu. A njena hči ni zato niti vedela. Kajti dobivala je odgovore, ki so jih pisale njene prijateljice. Hotele so ji vsaj za nekaj časa prihraniti žalost. Dopisovanje je trajalo celo leto. Potlej je po naključju slučajno brala v nekem starem časopisu, da je njena mati umrla in da so jo pokopali. Udarac je bil pretežak za skrušeno dekle. Stanje se ji je naglo poslabšalo in pred nekaj dnevi je umrla — zadnja potomka slavne rodbine — daleč od rojstnega kraja, zapuščena in pozabljena.

Podsula je dva delavca, Matijo Muleja in Karla Šlajpaha, zaposlena pri cestnih delih v Lescah na Gorenjskem. Mulej je dobil nevarne notranje poškodbe, Šlajpah je pa pobit po glavi in prsih.

Plin je zadušil vso družino Marka Bajčiča v vasi Koruči pri Slavonskem Brodu, ker je počila cev na motorju za plin. Uhajajoči plin je zadušil Bajčiča, njegovo ženo in 4 otroke.

Sam se je prijavil orožnikom 23letni divji lovec Alojzij Kožar iz Dvorske vasi in povedal, da je on ustrelil lovškega čuvaja Franca Škapina, ker je nanj streljal. Nevarno ranjenega Kožarja so morali odpeljati v kandijsko bolnišnico.

Pod lakomotivo je padel sezijski delavec Mihael Knepe v Grosupljem, ko

Darmol, sredstvo za odvajanje

Darmol dobite v vsaki lekarni

je premikal kočevske lokomotive. Nesrečnež je hudim poškodbam kmalu podlegel.

Kralj je hoter šestnajstemu otroku in enajstemu sinu posestnika Franca Oblaka iz Radgona pri Litiji. Oblakovi so ena izmed največjih slovenskih družin, ker je pri hiši 14 živih otrok.

Z gnojnim vilami sta obdelala 25-letnega Alojzija Muršiča v Celestrini pri Kamnici Tone V. in njegova sestra. Hudo potolčena Muršiča so morali odpeljati v bolnišnico.

Avtomobil je podrl 60letnega hlapca Vinka Brezovnika iz Leva pri Celju. Ko je peljal po cesti voz kamenja, mu je privozil nasproti z opeko naložen avtomobil in ga podrl, da je Brezovnik nezavesten obležal.

Devetlet se je oženil 70letni hodža Pašo iz sarajevske okolice. Dve ženi

sta mu umrli, pet žen ga je zapustilo, eno je pa sam pogljal. Z deveto upa, da bo srečen.

Vsa družina je izumrla v nekaj dneh v vasi Dapčevcu pri Virovitici. Hčer lovskega čuvaja Pavla Uskokovića je zabodel neki ljubosumen mladenič, svojega sina je ustrelil oče sam, misleč da je divji lovec, zato je še sam obupal, žena se je pa zaradi tolike nesreče zastrupila.

Pravdo zaradi otroka, predanega za 250 dinarjev, razsoja sodišče v Prijedoru. 18letnega mladeniča Hasana Alkica hoče obdržati njegova rednica in toži zato svojega sorodnika Meša Terzića, češ da je zabil mladeniča k sebi in ga tako odvrnil od nje.

Brez orožja je premagal volka pastir Mehmed Beganović iz vasi Korita blizu Bijelega polja. Ko je volk napadel njegove ovce, se je vrgel nanj, ga pobil na tla in ga zadavil z golimi rokami.

Lizol je pil 26letni mesarski pomočnik Anton Mušič iz Trzina. V smrt je šel najbrže zaradi nesrečne ljubezni.

Z nožem je obdelal svojo prileznico in njeno hčer 46letni prostovoljec Andrija Gokov iz Sente, ko je pijan prišel domov. Ker se je hči zavzela za mater, je napadel še njo in so morali obe odpeljati v bolnišnico.

Smrtno se je ponesrečil 35letni delavec Franc Bergant iz Nadgorice. Zvečer se je s kolesom brez luči peljal po klancu na Ježici in se zalezel v ope Pečnikovega voza. Bergant je umrl, ker so mu ope predrle želodec.

Vlak je povozil Filipa Popovića iz Biskupije, ko se je ponoči vračal po železniškem tiru iz Knina proti domu in ni slušal prihajajočega vlaka. Kolesa so kmetu odrezala levo nogo in nesrečnež je izkrvavel.

70.000 dinarjev so ukradli vlomilci iz blagajne tovarniške uprave »Slavex« v Slavonskem Brodu. V blagajniško sobo so prišli skozi razbito okno. Iz blagajne so pobrali ves denar in so pustili v njej samo nekaj papirjev.

Glavo je odsekal drvar Blaž Anić iz vasi Oljasi pri Požegi svojemu tovarišu Blažu Dokoziću, ki ga je na-

Če verjamete ali ne

V Kosovski Mitrovici se je te dni končala dolgoletna ljubezen med muslimanom Ismailom Salijevićem in njegovo ženo. Salijević je namreč zapustil svojo ženo in je pobegnil z ženo svojega soseda. Ismailova žena pa ni vedela drugega izhoda, kakor da je prav tako zapustila hišo in se preselila k sosedu, ki mu je zbežala žena. Samotana, a resnična zgodba.

Te dni je v Zenici gostilničar Sisić pokazal izredno dobrotljivost. Ko je zvečer v najhujšem mrazu srečal slabo oblečenega delavca, ki se je kar jokoval od mraza, je revežu na sredi ceste podaril svojo obleko, sam pa je skoraj nag zbežal v najbližjo gostilno, kamor so mu domači prinesli drugo obleko.

Zato ker je zakvartal 80 dinarjev, se je vrgel pod vlak v Kraljevo v Srbiji kmet Radomir Vukadinović. Te dni je namreč na semnju prodal za 80 dinarjev raznega blaga. Ko jih je zapravil, mu je bilo zanje tako žal, da si je končal življenje.

Dva velika rekorda so dosegli pretekli teden. V Pančevu je neki lažen delavec iz Like pojedel za stavo 100 dinarjev, 5 in pol kile rib in popil 5 litrov vina. V Džakovu je pa neki bosanski delavec staval za 30 dinarjev, da bo po kosilu pojedel 3 kile kruha. A po dveh in pol kilah se je vdal. Stavo je izgubil, toda dosegel je rekord. Pa recite, če Jugoslavija ni dežela kaj svojevrstnih rekordov.

padel iz masčevanja. S sekuro je s tako silo udaril Dokozića po vratu, da mu je odrobil glavo.

S kolesom se je zalezel v drevo 24-letna posestnikova hči Angela Somerjeva iz Sv. Martina pri Vurbergu, ker se ji je zlomila zavora. Zdrobila si je čeljust in se tudi sicer nevarno pobila.

Lastno hišo so zazgali svoji pokojnega kmeta Osmanovića iz vasi Trdevce blizu Kosovske Mitrovice, da bi imeli mir pred vampirjem. Trdili so namreč, da pokojni oče v hiši neprestano straši.

Kamenjal je 75letnega preužitkarja Franca Muleca neki viničarjev sin iz Spodnjega Dupleja pri Mariboru. Starčku je priletel kamen v usta in mu prebil nistnici. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Ciborij in denar iz pušice je odnesel neznan vlomilec iz cerkve v Crngrobu pri Škofji Loki. Tatvino je pa kmalu zapazil cerkvenik in obvestil o njej orožnike.

Umrl je 115letni črnogorski korenjak Adem Softić iz Beran. Adem se je širikrat oženil, poslednjič leta 1922, ko je bil star 99 let; iz tega zakona se mu je v 105. letu rodil še drugi sin. Adem je tako še prekosil znanega Mla Džoganovića, ki je dobil sina v svojem 95. letu.

Več ponesrežen obinskih tajnikov so odkrili nadzorni uradniki donavske banke uprave v nekaterih občinah.

Meso je kradel v klavnicu svojim štanovskim tovarišem mesarski mojster Ivan Lipovšek s Pobrežja pri Mariboru kljub dobrem denarnim razmeram. Pomagal mu je neki Lah, mesarski pomočnik pri mojstru Piršu. Sodišče je Lipovška obsodilo na 6 mesecev zapora in 3 leta izgube državljanских pravic.

Grozilna pisma dobivajo nekateri posestniki na Dolenjskem. V njih jim neznan zločinca grozi s požarom, zato ljudje v velikem strahu bde nad svojo posestjo.

Ruskega emigranta Teodozija Tomšena v Beogradu je umoril njegov sluga Dušan Ninković, ki je bil hkrati tudi zaupnik starega oderuha. Ko sta neko noč skupaj spala, ga je umoril, potlej pa zakopal truplo v smeti.

Veliko svatovanje so imeli te dni v sremski vasi Sviložu pri premožnem kmetu Paju Križovcu. Isti dan sta se poročila njegov sin in hči in so svatje pojedli 200 kil mesa in 90 kokoši, popili so pa 1300 litrov vina in 300 litrov žganja. Za slaščice so porabile kuharice 600 jajc in 90 kil sladkorja.

Oče je postal 65letni Črnogorac Mile Covanović iz vasi Kutih pri Nikšiću. Covanović se je pred poldrugim letom oženil s 36letno Črnogorko, ki mu je zdaj povila sina.

Rodno hišo sta zažgala Šabedrova sinova v Plodernici pri Mariboru, ker je hotel oče domačijo prodati in se preseliti k mlajši hčeri v Maribor. Ogenj je vpepelil vse posestvo.

Hudo se je opekla 10letna posestnikova hči Slavka Brležova z Rožičnega pri Kamniški Bistrici, ko se je na paši grela ob ognju. Morali so jo odpeljati v bolnišnico.

Gimnazija je pogorela v Prilepu. Škode je 1.300.000 din. Gimnazija je bila najlepša med vsemi šolskimi poslopji v vardarski banovini. Brez šole je tako ostalo 750 študentov.

Listek „Družinskega tednika“

Mučeniki znanosti

Preteklo leto beleži spet celo vrsto tako imenovanih znanstvenih junaštev. Zvečine gre — kakor po navadi — za tiha junaštva. Celo o senzacionalnem poskusu profesorjev Kleimanna in Richardsona v mamutov jami pri Kentuckyju so časnikarji le služajno izvedeli. Moža sta 32 dni prebila v temni jami, hoteč se navaditi na 28 ur dolg dan. Dokazati sta namreč hotela, da človek nima naravnega smisla za 24urno razdelitev dneva. 32 dni prebiti v temni, vlažni in mrzli votlini je vražja preizkušnja živcev, ki jo le malokdo lahko tvega. Zato ni čudno, da sta junaška profesorja še več mesecev nato čutila živčne posledice tveganega poskusa.

Veliko pozornost je zbudil tudi poskus nekega zdravnika iz Bukarešte. Mož se je osemkrat po vrsti obesil (vselej ga je šele v zadnjem trenutku rešil njegov asistent), da bi ugotovil, kaj obuti zadavljene človek. Pri vsakem samomorilnem poskusu je izgu-

bil zavest. Če mu ne bi bil njegov asistent prihital na pomoč, bi bil izgubljen. Zdalj nedvomno dobro ve, kakšne občutke in čustva ima zadavljenec.

Bukareškega zdravnika je pa še prekosil neki njegov angleški tovariš, zdravnik za notranje bolezni. Hotel je najti novo zdravilo za sladkorno bolezen in si je umetno ustvaril simptome te bolezni. Potlej je tovarišem ukazal, naj mu pri popolni zavesti vzamejo iz hrbteničnega mozga sokrvice. Ta operacija velja celo z narkozo za eno najhujših; kljub temu si jo je hotel zdravnik privoščiti, da bo spoznal občutke diabetika pri operaciji brez narkoze. In res je vztrajal do konca kljub strašnim bolečinam.

Profesor J. B. C. Haldane, slavni biokemik, je na lastni koži napravil silno nevaren poskus. Zaužil je precej hidroklorata, snovi, ki je v njej toliko kisline, da lahko popolnoma razkroji zobe. Ko je opazoval učinek kisline v svojem organizmu, je zaužil še lep obrok baznih snovi. Po prestanem poskusu je sam pravil, da je bilo njegovo telo podobno kemični tovarni, ki se v njej neprestano vrše nevarne kemične reakcije. Vse skup pa njegovemu zdravju ni prav nič škodilo.

Dva njegova tovariša, zdravnika Pickernig in Hess, sta tedne in tedne trpela glavobol, ki sta si ga sama nalašč povzročila. Zastrupila sta se v neprežračenih prostorih z vsemi mo-

gočimi snovmi. Res so se kmalu pojavile bolečine. Misli sta, da jima bo glavo razneslo. Potlej sta preizkušala različne praške za glavobol. Zdalj sta prepričana, da sta z lastnim poskusom našla nova pota za zdravljenje različnih vrst glavobola. (Glavobol utesne namreč imeti na tucete različnih vzrokov.)

Več zdravnikov iz Francije, Anglije in Združenih držav se je dalo zapreti v neprodušno zaprte celice. Potlej so si merili krvni pritisk, utrip srca in druge telesne funkcije, medtem ko je kisik v celicah čedalje bolj kopnel in se naposled moral umakniti skoraj čistemu dušiku in ogljikovemu dioksidu. Skozi steklo so drugi zdravniki opazovali, kdaj bodo zjetnikovi toliko poše moči, da bo skrajni čas, da ga rešijo. Pri podobnem poskusu v Gettysburgu v Združenih državah je podlegel neki fizik, ko je hotel ugotoviti, koliko vročine vzdrži. Pri 80 stopinjah C je omedlel; njegovi tovariši so ga sicer takoj potegnili iz prostovoljne ječe, a še isti dan je junak podlegel za srčno kapo.

Neznan je še uspeh poskusa, ki ga je napravil holandski zdravnik Schuiber. Dal si je namreč v žile vbrizgniti kri nekega gobavca. Doslej še ni obolel, ker traja inkubacijski rok za okužbo z gobavostjo tudi do 16 let. Tako bo Schuiber šele čez poldrugo desetletje izvedel, ali se mu je posrečilo dokaz, da ni v krvi gobavcev nobenih nalezljivih klic.

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

»Pravite, da vam je moj sin ubil eno okno? Če boste še dolgo tvežili takšne neumnosti, bom stopil blizu in vam ubil še drugo.«

(Judge, London)

Splašen konj je podrl v Varaždinu 80letnega mešarja Mavra Vučaka in 60letno vdovo železničarja Baro Kocjanovo. Oba so morali odpeljati v bolnišnico.

Jamski voziček je padel na 44letnega rudarja Rudolfa Vebra iz Sirmie pri Laškem, ko je izsikal gramoz v rudniku Hudi jami pri Laškem. Veber se je nevarno pobil po obrazu in levi roki.

Most čez Donavo, ki bo vezal Jugoslavijo z Romunijo, bodo začeli graditi leta 1940., v promet ga pride leta 1944. Stroške za most si bosta Jugoslavija in Romunija delili na pol.

Podlegla je v Mariboru gospa Cokanova, ki jo je njen mož obstrelil v tovarni.

20 vojaških rjuh je ukradel od vojakov odpuščenih Jožef Pristavec iz Studencev pri Mariboru. Orožniki so ukradene rjube našli in zaplenili pri njegovi zaročenki.

Iz četrtga nadstropja je skočila v Zagrebu šivilja Ana Pittaurova, doma iz Maribora. Ko je neki gospe prišla na njo, se je planila na balkon in nesla perilo, je planila na balkon in nesla perilo, je planila na balkon in nesla perilo.

V kad strupene kisline je padel 54letni Jakob Albreht, tovarniški mojster v kemični tovarni v Mostah. Albreht se je nevarno opeknel po nogah in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Trebuhi si je prerezal 46letni čevljar Tomo Horvatič iz Novega Marofa, ker so ga osumili, da je ponarejal denar. Ko so orožniki preiskovali njegovo hišo, je napravil pred njimi harakiri. Njegovo stanje je zelo resno.

Tri ženske so pobili s sekirami neznani zločinci, najbrže cigani, v banatski vasi Hetin blizu jugoslovansko-romunske meje. Ko hišnega gospodarja ni bilo doma, so navali na ženske s sekirami in jih pobili.

Drevo je zmečkalo 41letnega posestnika Ivana Robiča iz Slemen pri Selnici ob Dravi. Ko je podiral drevesa, se je pri padanju odžaganega drevesa umaknil v napačno smer in ga je drevo zmečkalo. V bolnišnici je izdihnil.

Glavnejši vzorci za pomlad

Na željo pošljemo vzorce!

A. & E. Skaberné

Radio Ljubljana

od 9. do 15. marca 1939.

ČETRTEK 9. MARCA.

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Bežigradski pevski zbor 14.00: Napovedi 14.20: Koncert Radijskega orkestra 14.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) 15.00: Napovedi, poročila 15.30: Nac. ura 15.50: Deset minut zabave 20.00: Pilihov šramel-kvartet in Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Citraški trio »Vesna«. Konec ob 23. uri.

PETEK 10. MARCA

11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 14.20: Ženska ura 14.40: Plošče 14.50: Slovensčina za Slovence 15.00: Napovedi, poročila 15.30: Nac. ura 15.50: O naših izseljencih 20.00: Koncert Radijskega orkestra 21.15: Pesmi skladatelja Srečka Koporca 22.00: Napovedi, poročila 22.30: Angleške plošče. Konec ob 23. uri.

Čudežne škornje je iznašel...

Izpolnila se je tisočletna pravljica

Beograd, marca.

Pred kratkim so časopisi objavili presenetljivo novico, da se je izpolnila tisočletna pravljica: iznašli so čudežne škornje. Iznaidbi so posvetili dolge članke tudi tuji časopisi.

Iznaiditelj teh čudežnih škornjev je Božar Ilija Kandarciv, ki že petnajst let živi v Novem Sadu in se preživlja s prodajo mrtvik, ki jih v Srbiji imenujejo »kikiriki«. Kandarciv je bil v Novem Sadu znana osebnost, znan z vsemi ponočnjaki; vsako noč je s svojo kočaro obhodil vse nočne lokale in prodajal »kikiriki«. Nihče ni slutil, da je skromni, preprosti mož velik iznaiditelj.

Čudežni škornji, ki jih je iznašel možak, obstajajo v glavnem iz dveh gumijastih listov, ki se dajo napihati kakor avtomobilska kolesa. Zunanja stran lista je iz debelejšega rebratega gumijskega, notranja pa iz tanjšega gladkega. Ti gumijasti škornji se na nogo privežejo z jermeni. Za ravnotežje sta na vsaki strani pritrjeni dve aluminijasti plošči.

Kandarciv trdi, da s temi škornji lahko hodi trikrat tako hitro kakor sicer. Premika se lahko s hitrostjo petih kilometrov na uro. Škorenj z dvojnim gumijastim podplatom nogo s takšno močjo požene naprej, da lahko doseže trikratno hitrost. Kandarciv je poskus napravil pred strokovnjaki. V poldrugi uri je prehodil sedem in pol kilometrov, ne da bi čutil najmanjšo utrujenost.

Poročilo o čudežnih škornjih je povsod zbudilo veliko zanimanje. Zanj so se začeli celo strokovnjaki, ki so hoteli iznaidbo izrabiti za industrijo.

Prišla je pa še druga senzacija: iznaiditelj je na lepem brez sledu izginil iz Novega Sada. Vsi poskušajo, da bi ga izsledili, so bili zaman. Najprej so menili, da je odšel v Borovo, da bi tam v tovarni čevljev pokazal svojo iznaidbo. Ko so pa v Borovem vprašali po njem, tam o čudežnih škornjih niso ničesar vedeli.

Možak s čudežnimi škornji je izginil. In tako so čudežni škornji postali spet pravljica.

V Djakovu ne praznujejo nedelje

Djakovo, marca.

Djakovo je edino mesto v Jugoslaviji, kjer ne praznujejo nedelje. Tu dan je namreč dovoljeno vsako delo in so odprte vse trgovine in obrtniške delavnice. V nedeljo delajo kakor ob delavnikih in nikomur še na misel ne pride, da bi v nedeljo zaprli svojo delavnico.

To pravico za svobodno delo ob nedeljah je mesto Djakovo dobilo od bivšega bana savske banovine dr. J. Šiloviča.

Nameščenci in pomočniki so se že večkrat pritožili in zahtevali od delodajalcev, da bi uvedli nedeljski počitek in prepovedali delo ob nedeljah; doslej so bile še vse njihove prošnje zaman.

Zaradi nedeljskega dela je pa v Djakovu nastalo občutno pomanjkanje delovnih moči, ker noben pomočnik ne mara iti v Djakovo v službo.

ŠIROM PO SVETU

Nove valovne dolžine bo določila mednarodna konferenca v Montreuxu, ki se je pred kratkim sestala. — Spomenik Piju XI. bodo postavili v Castel Gandolfo v Italiji, kjer se je papež večkrat mudil. — Z ultradejavnimi žarki uničujejo psom bolhe. V eni sekundi je vsaka bolha mrtva. Iznaidbo so si izmislili v Ameriki in ima velik uspeh. — Holandska prestolonaslednica se s svojim možem in svojo prvorojenko Beatriko mudi na

počitnicah v Grindelwaldu v Švici. — Obvezno telesno vzgojo bodo v kratkem uvedli v Turčiji, in sicer za oba spola. Za moške od 12. do 45., za ženske pa od 12. do 30. leta. — Vojne šole za ženske bodo ustanovili v Romuniji, na podlagi novega zakona o mobilizaciji žensk za slučaj vojne. V posebnih tečajih se bodo ženske pripravljale za svoje dolžnosti v vojski. Tečaji so za zdaj še prostovoljni. — Zreb bo določil novega tibetanskega verskega poglavarja dalaj-lame. Poglavar postane listi deček, ki se rodi ob smrti zadnjega dalaj-lame. Zdaj sta se rodila dva in enega izmed njiju bo določil zreb. — Trojčke je rodila žena francoskega delavca, ga. Roy-Travaillardova iz Villa-aux-Dames pri Toursu. — 130 tisoč dinarjev napitnine je dobila pred kratkim natakara neke restavracije v mestu Carly-leu v Teksasu. Stregla je dveh peltrojskima bogatašema in jima je tako ugajala, da sta se začela prepirati, kdo ji bo dal več napitnine. Toliko časa sta dodajala, da je natakara naposled dobila čedno vsoto.

Osebnosti

Poročili so se: V Mariboru: g. Johi Golob, zas. uradnik iz Maribora, in gđe. Marica Habjaničeva, restavratorka Narodne čitalnice v Kamniku. V Zagrebu: g. Ludvik Ulčnik in gđe. Anica Cimerjeva. Na Prezjah: g. Drago Naglič, trg. zastopnik v Ljubljani, in gđe. Natalija Kuglerjeva, poštna kontrolorka v Mariboru. — Obilo sreče!

Umrli so: V Ljubljani: 96letna Justina Waschlova; Alojzij Zalta, žel. strojevodja; Viktor Flere, prokurist Ljubljanske kreditne banke; Alojzij Mekina, ključavničarski mojster; Anica Koblarjeva, tretješolka uršulinske gimnazije; Marija Schulzova, žena železničarja; Franjo Verbič, zastopnik I. C. Mayer; Alojzij Repše, polic. uradnik; Tinka Šarabonova, žena profesorja. V Mariboru: 75letni dr. Peter Chmielowski; Josip Terk, okrajni tajnik; 83letni Jurij Erce, zasebnik; 62letna Marija Bolikova, zasebnica; Kvirin Perlt, šol. upravitelj v pok. 90letna Marija Snoflova, zasebnica; Ivan Lužar, jetniški paznik. V Celju: Ivan Saksida, sodni uradnik; 78letni Simon Golemač s Prstave pri Šmarju; 38letni Jakob Galun, krojač iz Sv. Kristofa pri Laškem. V Kranju: 88letna Ivana Lukmanova; Nežka Lavtarjeva, žena nadzornika žel. skladišč. Na Vrhniki: Anica Hočvarjeva, rojena Tičarjeva. V Slovenjem Gradcu: 54letni Ivan Guzelj. V Zagorju ob Savi: Matija Pelko, šol. upravitelj; Veronika Weinbergerjeva. V Velikih Laščah: dr. Maks Michelitsch. V Radečah pri Zidanem mostu: Antonija Simončičeva, pos. in gostilničarka na Brodu. V Cerknici: 82letna Zofija Šerkova. V Stari vasi pri Skočjanu: 78letni Jože Kralj, preučitelj. V Zagrebu: 77letna Marija Pirnatova. V Skoplju: Bogumil A. Hanak, šef vojne lekarne vojne oblasti. V Gradcu: Fran Vošnjak, upok. knjigarnar. — Naše iskreno sožalje!

Banka Baruch

11. Rue Anber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu — Vrš vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64 Bruxelles; Holandija: št. 1458-66 Ded Dienst; Francija: št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967 Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Banka Baruch

11. Rue Anber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu — Vrš vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64 Bruxelles; Holandija: št. 1458-66 Ded Dienst; Francija: št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967 Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

SOBOTA 11. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski šramel 14.00: Napovedi 14.20: Otroška ura 15.00: Pregled sporeda 18.00: Za delopust 19.00: Presoja kandidatov za službe 20.00: Napovedi, poročila 20.30: Nac. ura 20.50: Beseda k prazniku 21.00: O zunanji politiki 21.30: Vesel živalski krog 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

NEDELJA 12. MARCA

8.00: Kmečki trio 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Prenos cerkvene glasbe 9.45: Verski govor 10.00: Tercet Stritar 11.00: Plošče 11.30: Koncert opernih dvospevov 12.00: Napovedi, poročila 12.30: Pevski zbor »Grafika« 14.00: Plošče 15.00: Kmet. ura 15.30: Plošče 16.00: Napovedi, poročila 16.30: Nac. ura 16.50: Klavirski koncert 20.15: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Originalna švicarska godba. Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 13. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 14.20: Zdravstvena

ura 18.20: Plošče 18.40: Umetnostni značaj Štajerske 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Zanimivosti 20.00: Rezervirano za prenos 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Prenos lahke glasbe. Konec ob 23. uri.

TOREK 14. MARCA

11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Gosli in kitara 14.00: Napovedi 14.20: Radijski orkester 14.40: Problem mallega naroda 15.00: Napovedi, poročila 15.30: Nac. ura 15.50: Deset minut zabave 20.00: Plošče 20.20: Claudel: Zamenjava, drama 21.30: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Nadaljevanje koncerta lahke glasbe. Konec ob 23. uri.

SREDA 15. MARCA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Kvintet trobil 14.00: Napovedi 14.20: Mladinska ura 14.40: Racionalizacija industrije 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Prirodopisne zanimivosti 20.00: Koncert frančiškanskega cerkvenega zbora 21.15: Salonski kvartet 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Orglice in harmonika. Konec ob 23. uri.

Znižano od Din 6. na 5.

Znižano od Din 3. na 2.50

torej je pranje cenejše!

ZRČALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Se vedno se ponavlja isto

Število tujcev je pri nas zelo veliko in žalostno je dejstvo, da se to število ne manjša, temveč precej vidno narasča. Pri nas se ustanavljajo razna podjetja in s pridnostjo in znojem naših rok množe in večajo svoj kapital. Ti gospodje pa nimajo dovolj, da jim kot domačini garamo od zore do mraka, temveč nam ob vsaki priložnosti dajo obetati, kakšno moč ima njihov denar.

Ker sem sama primorana služiti si kruh pri takšnem podjetju, sem tako tudi deležna krivice, ki se gode nam vsem. Zgrozila sem se ob besedi, ki je prišla iz lastnikovih ust, ko je neki delavec nehal napraviti malenkostno škodo. Ni dovolj, da je siromak moral plačati dvakrat večjo globo, kakor je znašala storjena škoda, moral je še poslušati nesramne žaljivke.

»Windischer Hund!« (slovenski pes) se je del lastnik nad njim. Sključen je odšel mož za svojim delom.

Potrpeti je treba za skorjico borbene kraha, se tolažimo dan za dnem in se sprašujemo, kako dolgo še. Saj je minilo že dvajset let, odkar biva-mo v svobodni državi in bi bil že skrajni čas, da bi se tega zavedeli tudi tujci.

M. L.

Zločin, ki zasluži kazen

Po banovinski cesti sta dva kmečka fanta gonila bika. Iz njunega razgovora sem sklepal, da ga ženeta k mesarju. Bil je lepa in močna žival. Oči je imel trdno zavezane, iz nosnic mu je curjala kri; vendar se je kljub udarcem s palico vztrajno upiral. Naposled se gonjač razjezi, vzame iz žepa nož in ga ubogi živali zasadi nad očesom. Ranjeni bik se je od bolečine stresel, žalostno zamukal, nato pa uporno sledil okrutnemu. Moralni čut zahteva, da izginijo iz naših krajev taka zverinstva. Saj tudi žival čuti bolečine, čeprav se ne more uspešno braniti. Zato pa je pravni zločin tem hujši!

—an—ar

Šolska mladina in tujci

Šolska upraviteljstva dobivajo razne odloke in navodila glede vzgoje mladine in njenega vedenja nasproti tujcem in turistom. Važno je to zlasti v tujsko-prometnih krajih, ki jih obiskujejo dan za dnem, posebno pa ob nedeljah in praznikih tujci in turisti. Mislim, da ni šole, kjer bi učiteljstvo ne storilo svoje dolžnosti tudi v tem pogledu in to večinoma že prej, preden je izšel tozadevni odlok o pozdravljanju šolske mladine. Pa pogledjmo samo sledeči primer, ki se je dogodil v nekem tujsko-prometnem kraju, ki ga nešteto obiskujejo tujci in skozi katerega hodi ter se vozi dan za dnem, zlasti ob sobotah in nedeljah, vse polno turistov. Učiteljstvo je šolsko mladino vzgojilo

tako, da pozdravljajo vsakega tujca, turista in druge, ne le, da ustreže s tem odloku, ampak ker se v polni meri zaveda svojega poklica.

Kaj boste rekli k temu? Šolska mladina se je vsula iz šole. Mimo je šel tujec z zelenim klobukom na glavi, nahrbtnikom in palico v roki. Bil je turist, ki je šel na planino, da se nauži naravne krasote in svežega zraka.

Tega so otroci prav vladno pozdravljali. Odgovoril ni ničesar, pa jih je razumel, ni bil Nemec in tudi gluhce ne. Malo višje zgoraj ob cesti pa je istega turista kmalu nato pozdravil neki učencec, in tujec je namesto odzdrava tako grdo zaklel, da to na tem mestu sploh ni mogoče napisati in se takšnih kletvic poslužuje kvečjemu le vlačugarji.

Učenec je v šoli tudi povedal ne le učitelju, temveč tudi ostali šolski deci in trdno pristavil, da nobenega tujca ne bo več pozdravil. Mislim, da so se njegovemu sklepu pridružili tudi drugi součenci, zlasti součenke. In naše vzgojno delo je s tem porušeno, kakor stavba, ki je že skoraj gotova, pa jo je vihar skoraj do polovice podrl. Naš trud je bil s tem dejanjem nehalno poplavljen.

Mislim, da bi ne bilo napak, ako bi tudi turisti sprejeli odloke o lepem vedenju in odzdravljanju, saj je še marsikdo izmed njih potreben dobre vzgoje, zlasti mladi smučarji in planinci.

Ako pa takšnih odlokov ni mogoče izdati, naj pa dnevno časopisje posveča temu vzgojnemu faktorju več pozornosti — pa zato manj kriminalnih poročil, ki so včasih zanje odrasli in mladina bolj navdušeni, kakor jim pa koristijo.

S tem nočem dolžiti vseh turistov, toda za ta primer velja pribiti: »Vedi se malo lepše nasproti šolski deci!«

M. V.

Zavednost

Pred nekaj dnevi sem bila v znamen mestnem uradu. Bilo je še zgodaj, ljudi pa že vse polno. Stala sem med tistimi, ki čakajo, kdaj jih pokliče po imenu službojuči uradnik.

Poleg mene je stal mož, očitno z dežele, star kakšnih štirideset let. Ko ga je uradnik poklical, se je krepko odzval »hiera«, potem pa se je prerinil do blagajne. Sprva sem onemela od začudenja, potem pa me je postalo kar sram ob misli, da sem vendar v Sloveniji. Ostalim se je razlezel smeh po obrazu in morda tudi pomilovalnje.

Ali ni žalostno, če se mož še danes ne zaveda, da smo v svobodni Jugoslaviji.

Dijakinja.

Lakomnost

Oni dan sem imel opravka pri neki gospe. Pogovor je nanesel na brezposelnost. Gospa mi je povedala, da se je pred nekaj dnevi oglašil pri njej neki gospod in se zanimal za razmere neke družine. Povedal je, da je ta družina prosila podporo za dva svoja brezposelna člana. Gospa je kar osupnila; prav dobro je namreč poznala tisto družino, ki je lastnica treh stanovanjskih hiš. Mislim, g. urednik, da je to že vsek nesramnost, da si sploh upajo ljudje, ki so dobro situirani, prositi za podporo. To mi potreba, temveč — lakomnost, ali kar po domače — požrešnost.

Inkasant.

Lepi natakak in stara vdova

Kako je bogata Avstralka norela za lepim natakakjem

Budimpešta, marca.

Na obalah Blatnega jezera na Madžarskem je vse polno slavnih zdravilišč. Preteklo leto je bila med obiskovalci enega izmed zdravilišč tudi gospa Elizabeta Warerjeva iz Melbourne v Avstraliji.

Gospa Warerjeva, vdova po nekem avstralskem milijonarju, je podedovala po svojem možu veliko denarja. Potovala je iz države v državo, iz mesta v mesto in se zabavala podnevi in ponoči.

Težko bo trditi, da je bila lepota. A kljub nekaj več kot štirideset letom je napravila prijeten vtis na vsakega, ki je prišla z njim v stik.

Ko so v zdravilišču zvedeli, da je večkratna milijonarka, so se začeli na moč sukati okrog nje. Prav posebno so se trudili madžarski plemiči z zvenečimi naslovi, pa brez pare v žepu. Vsi so si žele zidali gradove v oblake, v primeru, da bi se z njo poročili.

Gospa Warerjeva pa ni posvečala pozornosti madžarskim aristokratom, temveč natakakju Jožefu Nadži, pra-

vemu vaškemu lepota. Z njim se je začela celo spogledovati, a Jožef, kakor vsak dober natakak, se je delal, ko da tega niti ne opazi. Ko je Avstralka videla, da se natakak za njeno ljubezen še zmeni ne, mu je začela dajati visoke napitnine, ki jih je pa ponosni natakak v njeno veliko presenečenje odklanjal.

Ko je gospa Warerjeva odšla s toplje, je vedela, da Jožefa ne bo nikoli pozabila.

In res se je ob koncu preteklega leta znova vrnila na Madžarsko. Najprej je iskala Jožefa v zdravilišču, a tu ga ni našla. Ko je zvedela, da je v službi v neki kavarni v Budimpešti, je takoj odšla tja.

S težavo ga je naposled vendarle našla. Ko ga je srečala, mu je dejala: »Nikar se ne čudite! Prišla sem vas vprašat, če se hočete z menoj poročiti!«

Kajpak se mladi natakak ni dolgo obotavljal. Pred nekaj tedni sta se lepi natakak in gospa Elizabeta Warerjeva poročila v Budimpešti. Takoj po poroki je pa zakonski par odpotoval v Avstralijo.

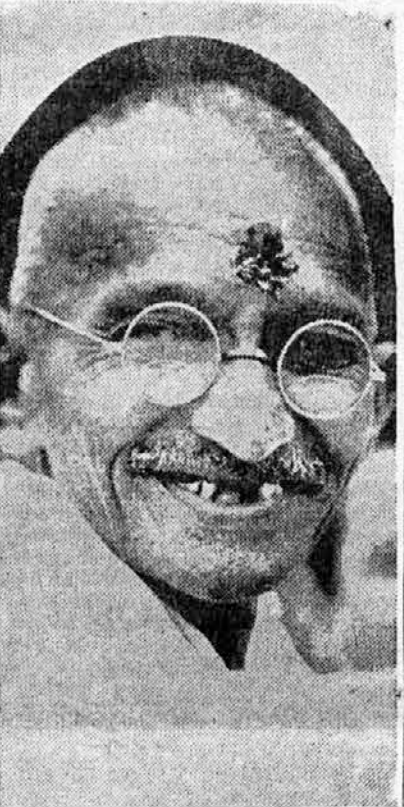
Ni ostala prekrizanih rok in čakala, da bo fant dovolj zaslužil, temveč je sklenila tudi sama iti v službo, kljub uglednemu družabnemu položaju, ki ga ima kot bližnja sorodnica angleške kraljice. Skupno s svojo prijateljico Cinutijo Crosierjevo je odprla »pisarno za družabne nasvete«. V tej pisarni dobi lahko vsakdo, kdor ne obvlada dovolj družabnih pravil, odgovor na vse, kar ga zanima. Pisarna prevzema organiziranje svatb, banketov i. sl. in jamči, da bo izvedla vse po pravilih visoke etikete. Dalje daje pisarna nasvete damam, kako naj se oblečejo za razne priložnosti.

Pokazalo se je, da takšna pisarna zelo dobro nese, ker je v Londonu veliko ljudi, ki bi se radi vedli po družabnih pravilih, a nimajo pravega pojma o njih. Tako sta si mladi dami kaj hitro napravili čedno premoženje. Ker si je tudi Kennet Harrington našel donosno službo, mislita mlada zaljubljenca, da bi se zdaj že lahko poročila. Najzanimivejše pa šele pride: kraljčina nečakinja namerava namreč še po poroki obdržati »pisarno za družabne nasvete«.

Mlada ljubezen z 81 leti

London, marca.

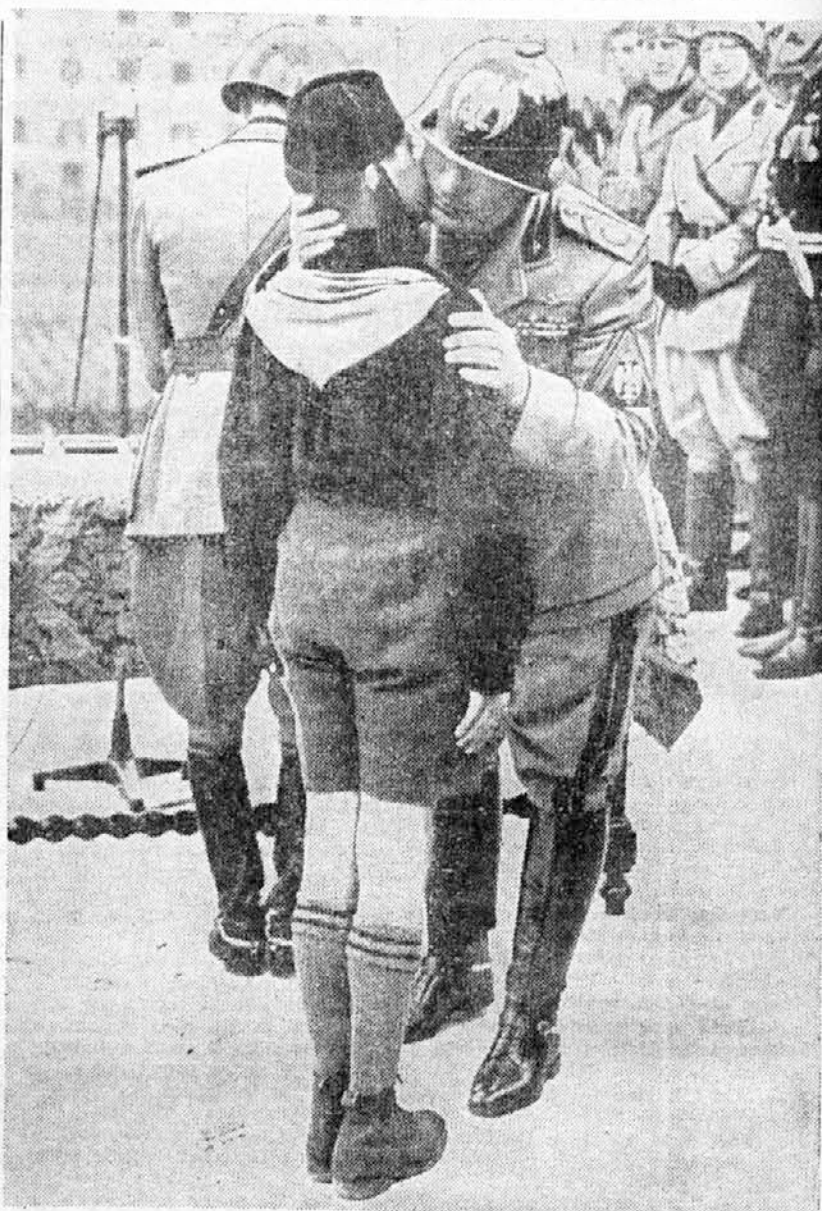
Vseeno je, ali je človek star 21 let ali pa 81; to ne igra vloge, če gre za

Mahatma Gandhi, voditelj indijskih nacionalistov, je začel že petič glađovati. Stavkati je začel zato, ker vladar dežele Radžkota noče izpolniti obljubljenih demokratičnih reform.

zakon iz ljubezni. Takšnega mnenja je Nemec Köstli iz Hallowaya, ki je 59 let preživel v srečnem zakonu.

Pred dobrim letom dni mu je pa žena umrla. In na lepem je spoznal, da se je kljub 81 letom na novo zaljubil. Njegov ideal je 73letna gospa Shipleyeva, dobra prijateljica njegove pokojne žene, Mrs. Shipleyeva in Mr. Köstli sta bila člana istega kluba; vselej sta se skupaj vračala domov in nikoli se nista sprla. Zdaj ko je njej umrl mož, njemu pa žena, sta se stara prijatelja odločila, da se bosta v najkrajšem času vzela.

K šolski reformi v Italiji: Z novo šolsko uredbo se bodo Italijani še kot šolarji vzgajali v vojak. Na sliki vidimo Mussolinija, kako pri neki paradi dečkov, ki so izgubili svoje očete v abesinski in španski vojski, poljublja nekega šolarja v fašistovski uniformi.

Ura, ki jo sto let ni treba naviti

Bruselj, marca.

Veliko pozornost je zbudila v belgijski javnosti novica, ki jo je objavil v nekem belgijskem listu bruseljski trgovec Armand Chevalieu. Trgovec ima namreč neko starinsko uro, ki zbuja med vnetimi zbiratelji starih ur veliko senzacijo. Ura je pravo čudo ne samo zaradi svoje zunanosti, temveč tudi zaradi ustroja.

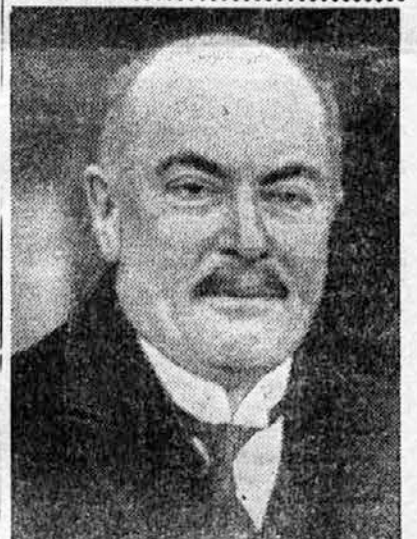
Ura je že več kot sto let last Chevalieujeve družine. Kakor trdi njen sedanji lastnik, ura ves čas pravilno kaže, ne da bi jo kdo navijal.

Spijo na Holandskem, jedo pa v Belgiji

Bruselj, marca.

Na belgijsko-holandski meji je vasica Baarle, ki so v njej prav čudne razmere. Kajti meja ne gre samo skozi ulice, temveč celo čez nekatere hiše. Kajpak ima vas dva župana in dve občini. A to še ni vse; bolj čudno je, da imajo v neki gostilni sobo, kjer spiš z glavo na Holandskem z nogami pa v Belgiji.

Stvar je pa v toliko neprijetna, ker morajo posestniki za svoje hiše, ki gre čez mejo, plačati davek na holandski in na belgijski strani.

Hubert Pierlot je že drugič dobil mandat za sestavo belgijske vlade.

riniki ne morejo prav nič ukreniti proti temu.

Slabše je pa za neko gostilno na holandski strani. Poceni in dobro belgijsko pivo mora uvažati čez mejo in seveda plačati carino. Razumljivo je, da tako ne more konkurirati gostilni na belgijski strani.

Telefonska centrala namesto budilnika

Sofija, marca.

Sofijska telefonska centrala je najbrže najnaprednejša na vsem Balkanu. Tako je te dni uvedla novost, s kakršno se ne more ponasati niti marsikatera milijonska prestolnica.

Vsak telefonski naročnik, ki pokliče številko 22-206, lahko zahteva od telefonske centralne naslednje podatke: točno uro; zbuditev ob določenem času; naslove dežurnih lekarn; gledališke in kinematografske programe za ves teden; podatke o prihodu in odhodu potniških vlakov; rezultate športnih tekem. Vsa ta pojasnila so zastoj, le za jutrnje prebujenje je treba plačati dva leva, za prebuditev čez dan pa en lev.

Na programu je pa še modernejša novost: telefonska centrala misli namreč na željo svojih naročnikov sporočiti vsem tistim, ki bi jih klicali med njihovo odsotnostjo, kako dolgo jih ne bo doma, njihov novi naslov, telefonsko številko naročnikovega namestnika itd.

Shirley Temple bi rada padla s konja

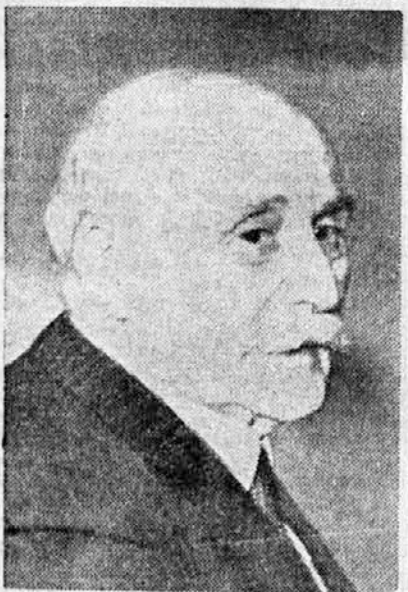
Hollywood, marca.

V Hollywoodu filmajo neki film s Shirley Templovo v glavni vlogi. V nekem prizoru bi morala ta najmlajša zvezda pasti s konja.

Ravnateljstvo filmskega podjetja se je dogovorilo s starši male Shirley, da bo ta prizor odigral neki drug otrok. Bali so se namreč, da se slavnemu dekletcu ne bi pripetila kakšna nesreča. In res so kmalu našli nekega cirkuškega dečka, malega Bobbyja, ki se je že v zgodnji mladosti navadil takšnih akrobacij.

Toda ko je mali Bobby prišel v studio, da bi odigral prizor, je doživela mala zvezda pravcat histerični napad. Po nobeni ceni ni marala, da bi kdo drug igral namesto nje. Prigovarjali so ji, da bodo prizor pozneje izstrigli, a vse zaman. Shirley se ni dala preslepiti.

Naposled so na skrivaj vendarle filmali prizor z malim Bobbyjem, ki je zato dobil 50.000 dolarjev nagrade.

Maršal Pétain, novi francoski poslanik v Burgosu.

Posnemanja vreden domislek

Budimpešta, marca.

Jurij Furk in njegova mlada žena sta bila že nekaj mesecev poročena, a še zmerom so kar deževale v njun dom skledice in jedilno orodje, ki so jima ga pošiljali prijatelji in znanci kot poročno darilo. Mladoporočenca sta iz vsega srca želela preživeti medene tedne v Ameriki. A kje naj dobita denar? Tedaj jima šine v glavo izvrstna misel: natisniti sta dala delnice in sta jih razposlala svojim prijateljem in znancem. Prosila sta jih, naj s tistim denarjem, ki so ga namenili za kakšno drugo darilo, rajši kupijo njuno delnico, zato jim bosta pa iz Amerike poslala lepe poštnne znamke.

Njuni prijatelji so morali priznati, da misel res ni napak. In tako sta mlada zakonca zbrala toliko denarja, da se zdaj neskrbno sprehajata po Ameriki in pošiljata svojim prijateljem poštno znamke.

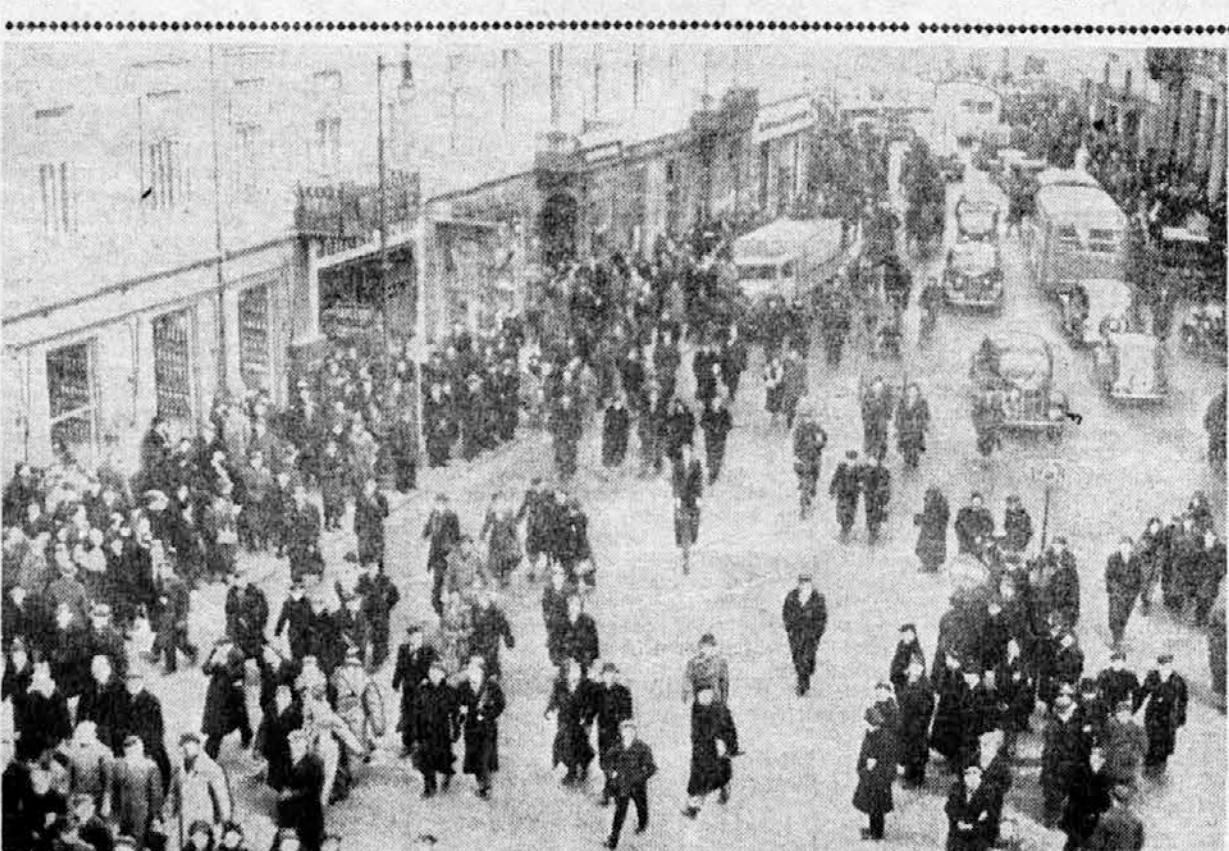
Seveda ju bodo pa v Budimpešti kljub temu čakale skledice in servisi.

Pisarna za družabno vedenje

Nečakinja angleške kraljice Miss Cecilija Boys-Lyonova se bo v kratkem poročila z Mr. Kennetom Harringtonom, sinom uglednega sodnika. V ozadju te poroke je pravi roman.

Miss Cecilija se je s Harringtonom zaročila že leta 1933, a kmalu po zaroki je Harrington vrnil zaročenki njeno besedo. Mladi mož je namreč podedoval po očetu sicer pošteno ime, a prav malo denarja; zato je mislil, da nima pravice do Cecilije, ker ne zasluži dovolj za vzdrževanje družine.

A Cecilija Boys-Lyonova je pokazala, da ima odločen in trden značaj.

K protinemskim demonstracijam na Poljskem: Varšavski demonstranti v bližini nemškega poslaštva, ki ga je zastražila policija.

Ne prehitro, zato pa varno!

London, marca.

Kralj Jurij VI. je dobil za novo leto nov avtomobil. Voz ima izredno velika okna, tako da ljudje pri velikih slovesnostih lahko prav dobro razločijo vladarski par. Za obe princesi sta pa v avtomobilu pripravljena dva sedeca, vezena z ljubkimi otroškimi vzorci.

Kralj je prav tako praznoveren kakor vsak drug avtomobilist: na hladiniku ima svoj talisman, angleškega leva. Motor je tako izdelan, da ne more razviti večje hitrosti kakor 60 km na uro. Ne prehitro, zato pa varno! Takšno je geslo kraljevskega šoferja — isto geslo, ki se po njem ravna tudi angleška politika...

Ker se ni mogel poročiti, je napravil harakiri

Solon, marca.

45letni Sofokles Kanavopoulos je naredil harakiri s kosom zarjavele škatalice od sardin.

Za obupen korak se je odločil, ko je zvedel, da se ne bo mogel poročiti z ljubljeno dekletom.

Pred letom je kot turški državljani prispel v Grčijo in prošil oblasti, da bi mu vrnilo grško državljanstvo. Notranje ministrstvo mu pa tega ni ugodilo, zato bi moral Sofokles zapustiti Grčijo.

Medtem je pa Sofokles spoznal neko dekle, ki jo je v ljubil in se z njo zaročil. Ko bi moral zapustiti Grčijo

Drzna sleparija ameriških gangstrov

Usodna brzajavka in naivni bančni ravnatelj

London, marca.

Pred kratkim je neka velika londonska banka dobila zaupno brzajavko, naslovljeno na glavnega ravnatelja. Brzajav je poslal glavni ravnatelj neke velike ameriške banke in se je glasilo: »Naš blagajnik, ki je bil trideset let pri nas v službi, je pobežnil z delnicami 'Peadge' v London. Poiščite ga. V Southampton mora priti danes, popoldne. Zaradi javnega škandala in dobrega imena naše banke ga nikar ne aretirajte. Dajte mu tisoč funto za delnice, pod pogojem, da se ne bo nikoli več vrnil čez Atlantik. Delnice nam vrnite priporočeno.«

Glavni ravnatelj angleške banke dolgo ni vedel, kaj naj stori. Blagajnik je bil v službi trideset let in je torej užival zaupanje banke. Morebiti je v trenutni skušnjavi pomeveril delnice. To bi se dalo popraviti. Poklical je telefonsko svojega zastopnika v Southamptonu, mu prebral popis blagajnika, potlej mu je pa naročil, naj mu pošle izslediti in naj pazi, da se mu do Londona ne izmuzne. Ko bo izvedel, v katerem hotelu se je ustavil, naj pa takoj obvesti ravnateljstvo.

Zastopnik je svojo nalogo z lahkoto opravil. Osebnost sleparskega blagajnika je bil tako jasan, da je moža takoj spoznal. Obesil se mu je za pete in ga skrivaj zalezoval vse do elegantnega londonskega hotela, kjer se je blagajnik nastanil.

Ravnatelj je sedel v avtomobil in se odpeljal v hotel. Po opisu je tudi sam takoj spoznal pobežlega blagajnika. Pristopil je k njemu in se »slučajno« zadel obenj, tako da je blagajniku padel iz rok časopis. Ravnatelj se je opravičil, beseda je dala besedo, in tako sta bila moža kaj hitro v pogovoru. Ko je blagajnik izvedel, da je njegov novi znanec ravnatelj velike londonske banke, mu je takoj ponudil v nakup tisoč 'Peadge'v delnic. Ravnatelj je

dejal, da tako dobre delnice zmerom rad kupi, in prosil tujca, naj gre z njim v banko.

Priznanje

V zasebni sobi generalnega ravnatelja je blagajnik izklesal na dan šop delnic.

»Prosim, pregledajte jih. Tisoč jih je. Popis in številke so priložene na listku.«

Ravnatelj je pogledal delnice, jih preštel in vprašal, po čem jih prodaja. »Sto dolarjev ena delnica.«

Ravnatelj je delnice spravil, blagajniku pa pokazal brzajavko iz Amerike. Možak je prebledel. Začel se je tresti po vsem životu, naposled se je pa razjokal. Potlej je začel obupno molelovati in popisovati razmere, ki so ga spravile na spolzko pot. »Kaj bo zdaj z menoj?« je vprašal ves v solzah.

»Nič.«

»Kako, nič?«

»Nič!« je ponovil glavni ravnatelj. »Izplačal vam bom tisoč funtov pod pogojem, da se nikoli več ne vrnete v Združene države in da začnete v Evropi novo življenje.«

Blagajnik ni mogel najti besed, da bi se zahvalil. Ni verjel, da je še toliko človekoljubnosti na svetu. Dobil je tisoč funtov, se jecljaje zahvalil in odšel.

Odgovor iz Amerike

Ko je bila zadeva opravljena, je ravnatelj poklical tajnika in mu nareko-

Varuj in neguj svoje zobe dvakrat na dan s:

Chlorodont-zobno pasto

val brzajavko za ameriško banko. Sporočil ji je, da je izplačal tisoč funtov pobežlemu blagajniku, delnice pa vrača z letalom.

Se isti dan je prišel iz Amerike odgovor:

»Ne razumemo brzajavke. Naši blagajniki vsi v službi. Ne pogrešamo nobenih delnic. Nasedli ste sleparju.«

Mož s sinjo krinko

Stockholm, marca.

Zivljenje piše rado razburilive ljubzenske romane, včasih pa tudi policijske zgodbe, polne skrivnostnih zapletljivosti. A kateri pisatelj kriminalnih romanov bi se upal na primer v svoj roman na lepem vtakniti skrivnostnega »moža s sinjo masko?« In vendar ta prikazen dejansko že nekaj mesecev straši po Švedskem.

Doslej ni še nihče imel poguma, da bi pogledal v obraz temu človeku, zastrtem s sinjo krinko. Skrivnostni možak pride najraje na veselice in plese in s samokresom v roki ustavi plesoče pare, ki so se trenutke poprej veselo rajali. Vsi obstanejo ko ukopani. Potlej gre od para do para, kajpak s samokresom v roki, in pobere vsem damam torbice. Zanimivo je, da ni do- slej oropal še nobenega možkega.

O tej prikazni so ljudje spletli že veliko verjetnih, še več pa kajpak neverjetnih zgodb. Nekatere dame si celo v čast štejejo, če jih ta človek oropa.

Razburjenje na Švedskem je tem večje, ker vsak dan poročajo iz vseh mogočih krajev hkrati, da so opazili moža s krinko.

Poročiti se s ciganko ni lahko

Pariz, marca.

V začetku meseca februarja so v okolici Pariza slavili renavdanje poroko: ciganska lepota Valentina Valdècheva se je poročila z Johnom Smithom, sinom nekega lastnika demantnih nahajališč v Južni Afriki. Stari Valdèche, oče lepe Valentine,

Ne pozabite: po umivanju predno odidete od doma kot podlaga za puder

ELIDA KREMA IDEAL

zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

naposled odločil, da bo njemu dal svojo hčer.

O poroki so zelo obširno pisali vsi pariški listi še zato, ker se je pri poroki pripetila drzna tatvina: nekemu svatu se je namreč posrečilo v gneči ukrasti z nevestinega vratu zlato ovratnico.

Novoporočenca sta nameravala takoj po poroki oditi na dolgo poročno potovanje, preden bi jo mahnila v Južno Afriko. Ker je pa mlada žena rajši ostala v Parizu, kakor da bi potovala, sta se mlada zakonca odločila v zad-

govila, da Valentina Valdècheva, zdaj gospa Smithova, na dan poroke ni imela nobenih listin, temveč jih, kakor vse kaže, sploh še nikoli imela ni. Tako redarjem ni kazalo drugega, kakor da lepo ciganko aretirajo.

Rojstvo v letalu

Stockholm, mares.

Najmlajša švedska državljanka je dekletce, ki se je pred kratkim rodilo — v zraku. Njeno mater so namreč morali z letalom odpeljati v 200 kilometrov oddaljeno porodnišnico v Bodnu.

Za zdravnika je bil pilotov pomočnik. Mati in otrok sta zdrava prispela v bolnišnico.

Zdaj si pa gosposka beli glavo, kateri rojstni kraj naj napiše v otrokov rojstni list. Švedski listi predlagajo, naj bi dekletce krstili za Arielo, po znanj Shakespearjevi junakinji.

Dekle, ki je po poklicu grobar

London, marca.

Na pokopališču v Middleletonu opravljajo dve leti vse grobarsko delo 26letna Ivy Harperjeva. Njen oče je bil grobar in ko je umrl, je ona prevzela njegovo službo. Odtlej opravlja vsa grobarska dela: zvoni kadar kdo umre, pazi na grobove in kopije jame. Te dni je izjavila nekemu časnikarju: »Rada imam ta poklic, ker je zelo zanimiv. Tudi naporen je, a to mi je zelo všeč; kajti če ne bi bil tako utrudljiv, ne bi bila danes tako zdrava in vitka, kakor sem.«

Veliko se govori

vendar so merodajna same dejstva. In dejstvo je, da ni Aspirina brez »Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

TABLETE

Ogledn. prod. 5. brojem 32608 od 2. III. 1939.

Neuspešen lov na belega slona

Mladi siamski kralj Ananda Mahidol je pred kratkim prepotoval svojo deželo in je na svoje podložnike napravil prav dober vtis — le eno mu zamerijo: da ni mogel ujeti še nobenega belega slona. To je namreč za siamske pojme precej kočljiva zadeva.

Kajti v Siamu cenijo vladarjevo moč po številu belih slonov. Tam dobe vsi beli sloni vojvodski naslov in so lasti kraljevega dvora. Zato so zdaj začeli na vse načine stikati za belimi sloni, a zaman. Sicer si pa Siamci za zdaj s to zadevo še ne belijo preveč las. Upajo namreč, da se bo slon že pojavil, preden bo kralj polnoleten in preden se bo vrnil v svojo domovino na kronanje.

Nov napredek v televiziji

Na Angleškem so pred kratkim dosegli nov napredek na področju televizije. V nekem kinu so ljudje gledali na platnu tekmo med boksarjema Boonoom in Danaharjem, a borba se je v resnici vršila v 15 kilometrov oddaljenem kraju.

Gledalci so najprej zagledali oba boksarja v oblazinjeni, potlej priprave na odru, naposled pa match sam. V ta namen je dal kino 15 m² velike posnetke tridesetkrat povečati in jih je na platnu pokazal v velikosti 45x36 m. To so največje slike, ki so jih doslej ustvarili v televiziji.

Dvorana je bila nabito polna gledalcev. Match je nanje učinkoval prav tako, kakor če bi se odigraval pred njihovimi očmi. Kakor se je sreča nagibala na stran enega ali drugega boksarja, so se njegovi pristaši razburjali in na koncu vsakega kroga na glas odobraval in ploskali.

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Pred kratkim so v Londonu zaprli 24 mladih deklet in samo enega mladega fanta v neko veliko dvorano. Zakaj? boste vprašali. Mlada dekleta so namreč najboljše šivilje pariških salonov, mladi gospod pa izvrsten krojač. Zdaj gre za tekmo, kateri izmed deklet bo prva napravila večerno obleko in kostum. Pa ne da bi se morale držati modelov. Prav zato gre, da bi vliše svojim izdelkom nekaj svoje iznajdljivosti in bi tako morebiti navdahnile modne zapovedovalce za poletno modo. Ubogi petelinček pa mora biti zato med tolikimi pitkami, da bi jim svetoval pri kostumih.

Nehvalečnost je plačilo sveta. Ta pregovor se vsak dan tisočkrat in tisočkrat uresniči. Pred kratkim je postal žrtev nehvalečnosti neki stuttgartski trgovec. Ponoči se je vračal domov in je na cesti našel ležati nekoga vinskega brata. Trgovec ga je zbudil, da ne bi vso noč ostal na cesti. Ta je bil pa že na tisti stopnji, da se je začel z njim brez vzroka prepirati. Ko je trgovec spoznal, da nič ne opravi, je mirno nadaljeval svojo pot. Pijanec ga je pa napadel, mu zadel cel tucat globokih sunkov z nožem in mu ukradel ves denar.

je dolgo premišljeval, komu od mnogostevlinih snubcev, ki so prosili za roko njegove hčere, bi dal svojega otroka. Največ sta ponujala neki Nicolas in sin lastnika demantnih polj John Smith. Ker je Smith v zadnjem trenutku ponudil večjo vsoto, in sicer skoraj 150.000 dinarjev in ovratnico iz suhih zlatnikov, se je stari cigan

Nekateri ljudje imajo srečo v loteriji, drugi pa v dediščini. V neki majhni londonski restavraciji so se pred kratkim štiri natakariče na moč razveselile na račun dediščine. Pomislite, neki gost se jih je spomnil v oporoki! Bil je borzni spekulant Owcles, ki je zadnja leta stalno kosil v tej restavraciji. Bil je ljubezniv človek in zato so bila tudi dekleta z njim prijazna in so mu ljubeznivo stregle. In zdaj se jih je spomnil v oporoki. Vsaki izmed njih je pustil 20 funtov. In ker so mlade natakariče moderne dekleta, sta se dve izmed njih odločili, da se bosta z denarjem naučili letenja.

Pred sodiščem v Newfortu se je pred kratkim zagovarjala vražarka Gladys Beackova. Obsodili so jo na šest mesecev zapora zato, ker je imela svojega 16letnega sina Williama dve leti zaprtega v temni sobi. Sosedje so ga pogrešali in so zadevo prijaviли oblastem. Policija je morala vdreti v hišo in v neki temni sobi je našla zanemarjenega in razmrščenega fanta. Na sebi je imel čevlje,

ki so bili zanj že davno premajhni. Na policiji je povedal, da ga je mati uporabljala za svoje »eksperimente«.

Reklama je pol uspeha. To dobro vedo tudi angleški hoteli. Tako je dal pred kratkim neki hotel iz grofije Surrey na Angleškem oglaš v časopis »Times«. Uprava hotela je pripravljena da v mrtvi sezoni — do velike noči — zastoj oskrbuje teden dni vsakega gosta. Edini pogoj je, da v času bivanja v hotelu gostje do opoldne rešijo križanko »Timesa«. Če je do tega časa ne bi rešili, bi morali plačati 6 šilingov na dan. Ta pogoj pa nikakor ni od muh, kakor bi kdo mislil. »Timesovec« križanke zahtevajo namreč izredno visoko izobražbo na vseh področjih znanosti.

V samostanu sv. Antona Padovankega v vasi Providans pri Newyorku so bile nune ravno zbrane pri sv. maši v kapeli, ko je v poslopju nastal požar. Nune se pa niso dale motiti v svoji pobožnosti. Ena izmed njih je mirno odšla k telefonu in poklicala gasilce. Potlej je odšla nazaj v kapelo in vse skupaj so vztrajale do konca v molitvi, medtem ko je okrog njih divjal strahovit požar.

Novela „Družinskega tednika“

Kako se sklepajo zakoni

Madžarski napisal Viktor Rakosi

Ne tajim, da sem se poročil še zelo mlad. Se ponosen sem na to. Kajti poroka je ali neumnost, ki jo kasneje opravičujemo s svojo mlado nesposobnostjo, ali pa pametna stvar, in potem je dobro, da jo sklenemo čim vrej.

Kot študent sem se odločil, da bom svojo bodočo ženo ugrabil iz samostana, ali pa njenemu možu. Kmalu sem pa sprevlede, da opisujejo ugrabitve iz samostana samo senzacionalni romanopisci; vrh tega sem izkusil, da ne bi bilo med vsemi zakonitimi možmi, kar jih poznam, nobenega, ki bi kaj ugovarjal proti ugrabitvi svoje žene.

Tako sem si hočeš nočeš tudi jaz moral izbrati normalno pot, če naj pridem do žene. Tako so storili moj oče, moj ded in tudi moj praded.

Ali način se je od očeta do sina vendarle spreminjal. Moj praded je

rešil svojega bodočega tasta iz vode. Z vodo pridobljeno prijateljstvo je potrdilo vno, zapečatila ga je pa poroka. Bil je srečen zakon: v njem se je rodil moj ded. Mojega deda je pa potegnil iz vode njegov bodoči tast in je ded iz hvaležnosti vzel potlej njegovo hčer za ženo, ki je tako postala moja babica.

Mojega očeta ni nihče potegnil iz vode, pa tudi on ni nobenega, zato je bila njegova ženitev že nekoliko težja. Bil je star že več ko trideset let, ko se je seznanil z deklico, ki mu jo je določilo nebo.

Moj oče je bil kmet. Žetev, mlatev, vinska trgatav in jesenska setev so bile pri kraju. Zavihlet se je na konja in odjezdil proti domu ljubljene dekleta.

»Gospod, vašo hčer imam rad,« je dejal njenemu očetu.

»To se bo šele pokazalo; najprej ostanite tukaj tri dni.«

Prvi dan je našel moj oče v juhi dolg ženski las. »Aničin je,« si je mislil in ga ovil okrog gumba na svojem suknjiču. Pri večerji je našel v fižolu koeino iz rdeče brade starega blapca. »Zdi se, da je Pepe malo neprevidno objel Julijo,« je menil moj oče in vrgel proč izdajalski las.

Zvečer je našel svoje ležišče nepostlano, jutraj pa njegova obleka in čevlji niso bili očisti. Ko je šel spat, je našel svojo posteljo prav takšno, kakršno je pustil zjutraj. Drugi dan je bila juha zasoljena, govedina žilava, solata pa potresena s sladkorjem. Moj oče je vse brez besede pospravil in po jedi poljubil gosposdini roko.

Ob koncu tretjega dne ga je stari poklical k sebi in mu dejal: »Torej fant, kako je s tisto resnično ljubeznijo?«

»Ostanem pri svojem. Vašo hčer ljubim in jo hočem imeti za ženo.«

»Velja, dobil je boš!« S temi besedami sta si krepko stisnila roko.

Ko so prišle ženske, je moj oče poljubil svojo nevesto in zavladalo je splošno veselje.

»Sin moj, deklet si si zaslužil, ker si prestal preizkušnjo,« je dejal stari. Dekleta je občila rdečica.

»Kakšno preizkušnjo?« je vprašal moj oče.

»Lasje v juhi, v sočivju, umazani čevlji, nepostlana postelja — vse to je bila samo zvijača.«

Moj oče se je zasmeljal.

»Te preizkušnje ni bilo težko prestat.«

»Zakaj ne?« je zvito vprašal stari. Moj oče je pa objel svojo mater in ves srečen dejal: »Anica mi je že drugi dan vse izdala!«

»Da bi te vrag, lahkomišelnica! Kako pa hočeš zdaj vedeti, ali te ima rad?«

»Zato pa jaz vem, da me ima Anica rada!« je ves srečen vzdiknil moj oče. S tem je bila zadeva urejena.

Zdaj pridem jaz na vrsto. O, kako dolgo sem moral svojo sedanjo ženo na tihem oboževati in jo obšpati s cveticami, dokler nisem prišel na dan s svojo prošnjo! Nekega dne sem se oblekel v črno, stopil k dekletovemu očetu in mu priznal svojo ljubezen do njegove hčere.

»Govorite, prosim, sami z Liziko. Vse je odvisno od nje.«

Ko sem bil potlej nekega večera sam s ljubljeno deklico, sem še njo samo zaprosil za roko.

»Govorite z mamo,« je zašepetala.

A tudi pri svoji bodoči tašči nisem prišel do konca. Svetovala mi je:

»Govorite z mojim možem.«

Do koga naj se torej obrnem, ko me drug k drugemu pošilja?

Poiskal sem nekega prijatelja, ki se je bil pravkar petič oženil, in ga vprašal:

»Koga ti navadno zasnubiš za dekletovo roko?«

»Varuha. Kajti zaljubim se načelno samo v siromašna dekleta, ki nimajo nobenih sorodnikov.«

Tako si nisem a tem nič pomagal. Spet sem tekel nazaj k očetu in mu povedal, da sem se že vse pogovoril z njegovo ženo in hčerjo. Potlej sem pa hitel k materi in ji pojasnil, da sem pri njenem možu takisto že vse uredil.

»Govoril sem z mamo,« sem zašepetal na uho svoji izvoljeni. Sedela je pri klavirju in se delala, kakor bi jo Beethoven bolj zanimal kakor jaz.

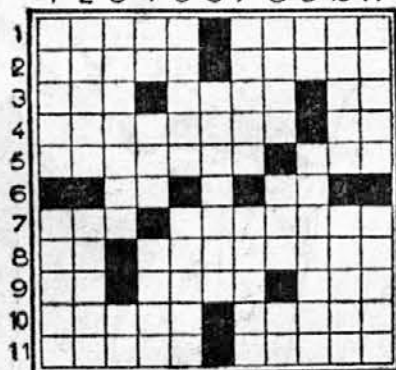
Prihodnji trenutek je pa veliki Beethoven že zletel po tleh, midva sva pa planila v objem.

Tukaj se moja izpoved konča. Moj sin jo bo nekoč nadaljeval. Njemu na ljubo sem zbral te sklenitve zakonov svojih prednikov — mogoče mu bodo olajšale težko nalogo.

Križanka in uganke

KRIZANKA št. 6

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Pomen besed

Vodoravno: 1. slovansko ime za mesto v Italiji; plemić; 2. Chateaubriandov roman; morska riba; 3. umetnina; postava; veznik; 4. geološka doba; zamek; 5. dve besedi: del parnega stroja in ujeta; del obleke; 6. kvarta; oblika pomožnega glagola; 7. mesto v Aziji; moško ime; 8. francosko zlato; snov; 9. reka v Italiji; arabsko ime; prislov; 10. znan izdelovalec gosli; špansko žensko ime; 11. sneg s vetrom; hrvatska beseda za zdravilnika.

Navpično: 1. moško ime; dragulj; 2. hunska vladar; vonj; 3. poveljnič; ladje; okrajšava za kontinent; 4. tuj spolnik; domača ptica; oseba iz Du-me; 5. trud; okrasje; 6. določiti vrednost; 7. zvezana vrstica; ime umrlega državnika; 8. azijska država; drevo; nikalnica; 9. zamek; javna osebnost; 10. žensko ime; domač izraz za »leštica«; 11. navdušenje; vrsta peov.

ZLOGOVNICA št. 6

Iz zlogov

a, ca, ca, ce, ci, dem, drob, e, eks, en, gal, i, ja, jem, ko, len, li, munda, na, na, ne, ni, ni, nik, pa, pal, pru, re, ro, ri, se, sen, ta, ta, ti, ti, te, ve, zi

Sestavi dvanajst besed naslednjega pomena: 1. majhna količina; 2. naslov; 3. oseba iz sv. pisma; 4. slaven raziskovalec; 5. zvezda; 6. evropska država; 7. tisti, ki proti plačilu uživa tujo lastnino; 8. francoska kolonija; 9. rimski tribun; 10. svalčica; 11. priprava za kemične poizkuse; 12. del obraza.

Vse prve in tretje črke, brane od zgoraj navzdol, dajo znan pregovor.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

POSETNIKA št. 8

MILE ČOP

VIČ, KRANJSKO

Kaj je ta gospod po poklicu?

MAGICEN KVADRAT št. 6

1. A A D E E
2. E E I I J
3. K K L L L
4. M O O O O
5. R R V V S

Iz teh črk je treba sestaviti pet besed s tem pomenom: 1. angleško mesto; 2. gospodinjska potreščina; 3. ne majhen; 4. prerok; 5. del obleke.

Besede se berejo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

SKRIVALNICA

POSOJILLO — LABIRINT — PRITOK — KAVARNA — VIŠINA — JIRASEK — NAVADA — POGLAVJE — VABILO — POLIKARP.

V vsaki besedi vzemi tri zaporedne črke in sestavi iz njih pregovor!

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: os, samota, šon, šatir, okis, rop, kolivan, Al, lat, Ka, Milorad, šik, Nora, Zoran, Gal, Apatin, to — Na v pičlo: Otokar, za, sokol, top, Nil, Mira, silikat, as, val, ni, Maraton, Oton, rog, tip, karat, ar, padalo.

Zlogovnica: Teritorij, uteha, Drusi, Liabona, Elija, Velenje, ugasek, Solkan, Epir, vdihavanje, topatica, enajst, telovadec. — Tudi levo se v letih zobje skrhajo.

Magičen kvadrat: nakit, Azori, kolek, Irena, tikel.

Posetnica: Tiskarski vajenec.

Črkovnica: Vzeti morajo najprej vse druge in tretje črke v navpičnih vrstah, potem pa še prve in četrte, da dobijo: Kjer se osel valja, tam diako pusti.

Skrivalnica: V prazni mošnji se pajčevina nareži.

Življenje samostojnih deklet na Češkoslovaškem

Življenje samostojnih deklet na Češkoslovaškem je v začetku leta 1939. postalo zelo težavno. Vse tisto, kar so si priporile v dvajsetih letih, jim je vzela nesreča, ki je zadela njihovo domovino preteklo jesen. Več ko 40.000 žensk bo moralo zdaj prepustiti svoja mesta v prvi vrsti beguncem iz zasedenega ozemlja.

A pustimo to in pogledimo, kako žive dekleta, ki vsako jutro se zaspane čakajo na tramvajskih in avtomobilskih postajah — dekleta, ki si služijo kruh za pisalnimi stroji, nad drobnogledi, nad desko za likanje perila, za pultom itd.

Težko je to življenje, polno neprestanega boja za obstanek. Ena je pa gotovo: dekleta imajo zelo veliko skupnih lastnosti, a pred vsem — skupnih želja.

V prvi vrsti naj omenimo dekleta, ki žive pri starših. Skromne plače in slabi dohodki roditeljev so jih prisilili v službo, da s svojo bomo plačo pomagajo vzdrževati družino. Mnoge med njimi pomagajo tako izsolati svoje mlajše sestre in brate.

Mnogo deklet je pa docela prepustenihi samim sebi. To so dekleta brez staršev, ali pa takšna dekleta, ki se le od časa do časa vrnejo domov, da se malo spočijejo. Takšnih je v Pragi največ. Navadno stanujejo po ženskih domovih in zavodih. Žive v majhnih, prav majhnih sobicah, ki so jim skoraj edina oprema umivalnik, postelja in fantova slika nad njo. Na grevcih si suše nogavice, a večerjo si kuhajo na električnem kuhiniku. V svoje sobice se umaknejo kakor polji v svojo hišico. Prijateljice imajo malo, pa še s temi jih ne veže globlje prijateljstvo. Stanujejo tudi po privatnih stanovanjih. Kakšno je takšno stanovanje...? Soba s starinskim pohištvom, s oknom na dvorišče in s stenami, polnimi družinskih slik gospodinj. Gospodinje imajo rajši moške kakor dekleta. Dekleta zmerom kaj perejo, likajo, kuhajo in so skoraj zmerom doma. Navadno stanujeta po dve v sobi, ker je cenejša. Drugače pa ne žive skupaj kakor fantje. Svoje samotarjenje opravčujejo takole:

»Ni nam prijetno, da vsak dan gledamo okrog sebe svojo preteklost in bodočnost. Preteklost so deklice, polne najsivega optimizma, ki so komaj končale šolo. A bodočnost so starejša dekleta, ki niso več tako lepa in dobre volje in ki s vsakim dnem vse bolj in bolj izgubljajo upanje v zakon.«

Da, vse bi se rade poročile. Vse brez razlike, a v tem je tudi pogosto njihova tragedija.

Težavne razmere jim ne dopuščajo, da bi doma čakale njega, ki bodo z njim šle skozi življenje, zato gredo v službo. Veliko je pa takšnih, ki delajo iz čiste ljubezni do svojega poklica. Zaslužijo 200 do 1000 kron na mesec. Zato morajo biti zelo varčne. Vračujejo celo pri hrani. Kosijo navadno v avtomatih, ki jih je v Pragi zelo veliko. Stojé pojedo hrenovko ali juho s koščkom kruha. Za večerjo si pa doma skuhamo čaj in si namažejo kruh s presnim maslom.

Neverjetno, kako ta dekleta rade plešejo. Pravijo, da bi brez hrane lahko vzdržale nekaj dni, ne morejo si pa predstavljati, kako bi bilo, če bi v soboto ali nedeljo ne moge iti na ples. Kljub vsem življenjskim težavam so zmerom veseli in dobre volje.

Pri delu so zelo vestne in ambiciozne. Doma se pridno uče tujih jezikov in obiskujejo razne tečaje, da bi

Praktičen plašč za deklice iz belomodrega koekstega volnenega blaga. Ovrtnik je iz modrega barišana, gumbi pa iz modrega usnja. Na hrbtni gumba zaključita dve globoki gubi.

se čim več naučile in nadomestile tisto, česar jim šola ni mogla dati.

Tudi za šport so zelo vnete. Kajti na Češkoslovaškem šport ni luksusa temveč življenska potreba, zato je dostopen tudi preprostim slojem. Poleg vsakdanjega poklicnega dela najdejo še zmerom dovolj časa za ples, izlete in tečaje. Za vse imajo čas, ker so zelo marljive in imajo veliko volje in smisla za vse. Če se omože, izgube pravico do službe, zato je marsikatera izmed njih prisiljena poročiti se mnogo pozneje, kakor bi se sicer.

Zakaj je nekaterim staršem vseeno?

Zakaj je nekaterim staršem vseeno, ali so njihovi otroci zdravi ali bolni, ali so dobro ali slabo vzgojeni, ali so lepi, ali zanemarjeni, umazani? Poznam več družin z otroki, poznam njih način življenja in čudim se, zakaj pozabljajo, da so tudi otroci majhni ljudje, potrebni prav takšne duševne in telesne nege kakor odrasel človek. Naj posvetim danes nekaj vrstic predvsem telesni negi otroka.

Dokler je otrok še dojenček, skrbi za njegovo telesno nego in ugodje njegova mati. Pogosto srečamo primere, ko mati otroka kot dojenčka zelo skrbno neguje, kakor hitro pa otrok nekoliko odraste, ji je njegova nega deveta briga. Ne iz površnosti ali malomarnosti — tudi takšna mati je lahko sicer izvrstna vzgojiteljica — pač pa iz nevednosti. Vsaka mati naj se zaveda, da otrok tudi potem, ko se skobaca z njegovega naročja, potrebuje telesne nege.

Poznam le malo otrok, ki bi se vsak teden kopali, čeprav je to za zdravje prav tako potrebno, kakor je potrebno, da otrok v redu je in spi. Higijena terja, da se umivamo vsak dan in le predsonček nam brani, da se vsak dan ne kopljemo. Zdaj je sicer že boje; tisti, ki morejo in ki imajo kopalnico doma, so se že pričeli zavedati, da kopalnica v hiši ni samo zato, da je stanovanje dražje, pač pa tudi za uporabo in sicer celo za vsakdanjo uporabo.

Nekateri se ne kopljejo vsak dan iz strahu, da bi se prehladili, češ da na to niso navajeni. Morda imajo po svoje prav, a to napako naj popravijo tako, da privadijo svoje otroke na vsakdanjo kopel. Če imate kopalnico in če vam sicer razmere dopuščajo, poskrbite, da se bo otrok vsak dan, ali pa vsaj vsak teden okopal. Koplje naj se zjutraj, takoj ko vstane. Nekaj dihalnih vaj, nekaj telovadnih vaj, potlej pa kopel v srednjem topli vodi. Ako se bo otrok od najnežnejše dobe navadil na čistočo, ako je krepak in zdrav, mu kopel nikakor ne more škodovati, pač pa zelo koristiti. Če pa nimate kopalnice, si priskrbite vsaj velik umivalnik; natočite zjutraj vanj tople vode, otroku pa kupite veliko pisano gobo in milo, kajpak dišeče, da ga bo imel rajši. Otroku naj se zjutraj z gobo in milom posteno otre, potlej ga pa še sami umijte z mlačno vodo.

Nekateri starši se izgovarjajo, češ da se otroci sami ne marajo kopati in da pač sami najbolj vedo, kaj je zanje dobro in kaj škodljivo. Do neke meje imajo starši prav. Narava je otrokom vdihnila nekakšen instinkt, da delajo skoraj zmerom tisto, kar jim koristi. Skačejo, nagajajo, tekaajo — a to koristi njihovim mišicam, njihovim pljučam, skratka njihovemu zdravju. Radi gredo zgodaj spat — zaspani so — združujejo jih samo pogovori odraslih. Radi se umivajo in kopljejo, bolje se pa mrzle vode, imajo pač slabe izkušnje.

Vsaka mati naj skrbi, da otroka od najnežnejše dobe privadi na mlačno vodo in na milo, kakor koli pač, najbolje s potrpežljivostjo in prigrvarjanjem. Ko otrok nekoliko odraste, ko ima štiri, pet let, ga naučimo negovati in umivati se tako kakor odrasli. Otroku se bo zdelo imenitno, ako mu bo mati dejala: »Tudi ti si smeš sam očistiti lase, očistiti nohte in umiti zobe, zdaj si že tako velik.«

Kupi otroku pestro ščetko in pisan glavnik, naj ti ne bo žal denarja za ta izdatek. Nauči ga — posebno če je dekletce — da si vsak dan vsaj pet minut ščetka lase. Ako bi ljudje že v otroških letih pričeli negovati lase, bi bilo med moškimi vse manj plešastih glav v starejših letih, pa tudi ženske bi imele lepe, valovite lase in ne bi jim bilo treba vsake pol leta trošiti denarja za trajno kodranje.

Še važnejši od las so pa zobje. Otroku naj si zobke čisti vsaj dvakrat na dan. Ameriške matere so si izmislile nekaj

Poceni boste kupovali
svoje potrebščine, ako odvisate
gaj brezplačni katalog
Kaspar & Oskar
Rudolf & Oskar

Praktičen pomladanski pulover, ves posut s pisanimi cvetlicami. Posebno se podasta zraven majhna čepica, prav tako posuta s cvetlicami, in moderna torbica.

posebnega za otroke, ki si niso hoteli dvakrat na dan čistiti zob. Kupile so jim dve ščetki, eno rdečo in eno modro. Z rdečo si je otrok umil zobe opoldne, z modro zvečer. Tako se je nekako avtomatsko navadil na dvakratno čiščenje zob na dan.

Staršem ne sme biti vseeno, ali se njih otroci čistijo in negujejo, ali ne. Nihče ne terja od staršev, da bi se posvetili prav samo negi otrok. Vem, da imata, posebno pri družinah z več otroki, mati in oče od jutra do večera polne roke dela. Teh nekaj nasvetov, ki sem jih danes napisala, pa lahko mati otrokom kaj kmalu dopove. Naj stori to v zavesti, da si kratki čas za zdravje in lepoto svojih otrok in da bodo v sedanjem, pa tudi v bodočem življenju, polnem borbe za vsakdanji kruh, zmagovali samo zdravi, močni in lepi ljudje.

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Prežganka z jajcem, pražen krompir, govedina, solata. Zvečer: Češpljev riž.

Petek: Lečnata juha, palačinke. — Zvečer: Mlečen močnik.

Sobota: Krompirjeva juha, polpeti, solata. Zvečer: Pražena jetra.

Nedelja: Goveja juha, pražen riž, dunajski zrezki, solata. Zvečer: Pašteta, čaj.

Ponedeljek: Kislo zelje s kranjsko klobaso. Zvečer: Krompir v obliči, presno maslo.

Torek: Kolerabice v omaki, krompirjevi zrezki, motovilec. Zvečer: Krompir v solati, kava.

Belá pletena volnena jopica z živimi modrimi in rdečimi pikami. Pike nastanejo tako, da na desno pletilko v primernih razdaljah nasnujete osem petelj s pisano volno. Ko pletete nazaj, vse petlje vzamete spet na eno, in sicer tako, da eno petljo potegnute skozi vseh sedem. Zadnjo spustite šele v drugi vrsti.

Sreda: Telečja obara s cmoki, zdrobov narastek. Zvečer: Presno zelje.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Goveja juha, pražen krompir, mešana solata. Zvečer: Telečji golaž.

Petek: Lečnata juha, rižev narastek, špinačni kipnik. Zvečer: Palačinke, kompot.

Sobota: Golaževa juha, nadevana pečena jajca, motovilec. Zvečer: Pljučka s krompirjem.

Nedelja: Goveja juha z vlivanci, nadevane telečje prsi, cvetača v solati, pražen krompir. Zvečer: Prekajen jezik, zavitek s šunko, čaj.

Ponedeljek: Fižolova juha, krompirjev pire, zeljnata solata s slanino in smetano. Zvečer: Krompirjeva potica, čaj.

Torek: Kruhova juha, polpeti, fižol v solati. Zvečer: Vampi s parmskim sirom.

Sreda: Kostna juha s prepečenimi kruhovimi rezinami, presno zelje, pražena jetra. Zvečer: Krompirjev narastek, endivija.

Pojasnila:

*Špinačni kipnik: 3 deke moke, 3 deke presnega masla in nekaj mrzlega mleka zmešaj; dodaj pol kile kuhane, seekljane špinace, razen tega pa še tri rumenjake in trd sneg treh beljakov. V primerni posodi kuhaj to zmes eno uro v pari. Ko je gotovo, potresi z nastrganim parmskim sirom in daj na mizo s kakšno pikantno omako.

*Nadevana pečena jajca: Rumenjake petih trdo kuhanih jajc razpolovi, zmešaj s enim evrovim rumenjkom in pol kile omehtane in slanejene žemlje; dodaj nekoliko soli in dobro seekljane drobnjake. Izdelbene jajčne beljake nadevaj s tem nadevom in stisni. Ostanek rumenjakov zmešaj z nekaj žlicami smetane in nekoliko moke. Jajca povaljaj v tej zmesi in jih malo prepeči v dobro pomaščeni kozici.

*Zavitek s šunko: Napravi dobro vlečeno testo kakor za druge zavitke. Zmešaj 3 deke presnega masla, 3 deke moke, 3 decilitre mleka, nekoliko soli, 20 dek šunke, žličko dobro seekljane zelenega peteršilja, 3 rumenjake, eno celo jajce, nekoliko nastrganega parmskega sira in nekoliko popra. To namaži na razvlečeno testo in speci v dobro pomaščeni pekači pri srednji vročini.

*Zeljnatá solata s slanino in smetano: Umite liste zeljnate solate zrezki kar moči drobno in premešaj z drobnimi seekljanimi drobnjakom. Hkrati pa na masti prepraži koščke slanine, in ko se ohladi, jih zmešaj s kisom ali limonovim sokom, poprom in soljo med solato. Po okusu polij na solato nekoliko kisle smetane.

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Če Vam je le mogoče,

daite mu za zdravje in užitek čim češče najboljšo naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci

Če sami bolehate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

Modro ogrinjalo (cape) z robom in ovratnikom iz belega pikéja. Ogrinjalo je praktično in elegantno. Podložena ramena napravijo postavbo vitko. Če imate kakšno čedno volneno obleko, ki bi jo radi nosili spomladi, ni nič bolj praktičnega kakor če si nabavite takšno ogrinjalo v primerni barvi, ker boste zelo elegantni.

otroci sesajo okrog 10-15 minut in potem takoj zaspe. Nekateri otroci ne znajo sesati. Zato mora biti mati potrpežljiva. Marsikatero dete boče med dojenjem zaspati, a ga je treba zbuditi, tako da se lahko dotaknemo s prsti njegovega obraza. Vsekakor pa dojenček ne sme sesati dalje kakor 20 minut.

Za dete in za mater bo najboljša, če začneta z dojenjem ob šestih zjutraj. Drugič naj mati doji okrog desetih dopoldne, tretjič ob dveh popoldne, četrto ob šestih popoldne in petič ob desetih zvečer. Tako moramo dojenčka dojeti pet mesecev.

S šestim mesecem je treba poiskati že tudi drugo hrano. Prvi poskus napravimo tako, da damo pred drugim ali tretjim dojenjem, torej ob desetih dopoldne ali ob dveh popoldne dojenčku v usta žličko na vodi kuhane-ga zdroba ali pa zdroba na mleku.

Ko se dete tega privadi, moramo opustiti eno dojenje in takrat otroka nahranimo z zdrohom. Potem preide-mo lahko kmalu na dobro pretlačeno špinačo ali korenček, ki ga malo oso-limo in pripravimo v juhi iz telečjih kosti. Šesti mesec torej otroka štiri-krat dojimo, enkrat mu pa damo omenjeno umetno hrano. Tako delamo tudi sedmi mesec.

Osmi mesec je pa treba ustaviti zadnje večerino dojenje, ki ga zame-njamo z umetno hrano. Ta hrana naj bo kašica iz keksov ali prepečenca. Za enkratno dojenje moramo vzeti dva do tri kekse, jih omehtati v vodi in pridejati 100 do 150 gramov kravjega mleka.

Dete odstavimo od prsi v devetem mesecu. Postopno zamenjamo ostala tri dojenja s kravjim mlekom. Pri tem pa moramo paziti, da dete ne odstavimo v prav toplih poletnih dneh. V takem primeru moramo počakati, dokler ne postane nekoliko hladneje.

Tako mora dete na koncu devetega meseca dobiti enkrat juhuco ali sadni piré (iz špinače ali korenčka), enkrat kašo iz keksov in trikrat po 200 g razredčenega, s sladkorjem oslajenega kravjega mleka.

575 leti je ostala mlada

Pet in sedemdesetletna Američanka Adna Wallace Houserjeva zbujala pozornost svoje okolice s svojim mladostnim videzom in postavbo, za medicino pa pomeni redek zanimiv primer. Če jo pogledamo, ji nikoli ne bi priso-dili 75 let, kolikor je stara danes. Rodila se je v San Franciscu leta 1864. in se je dvakrat poročila.

Bila je igralka in plesalka. Imela je lepo, pravilno postavbo in znala jo je ohraniti vse do danes. S svojimi 26 leti je igrala lahke in vesele vloge v newyorškem Broadwayu. Pri 40 letih je nastopala v operetah, kjer je predstavljala mlade, premetene ženske.

Zmerom se je znala prilagoditi mo-di, a v 52. letu se je še bolj pomla-dila. Morebiti se ima zahvaliti zato boku, ki ga je pridno vadila.

To ji pa ni bilo dovolj. V 63. letu je začela študirati ruski balet. S po-močjo strokovnega učitelja se je učila

Pleteni kostumi se niso brez vzroka tako priljubili med ženskim svetom, saj so praktični in ljubki. Plašč na sliki je iz mešane volne, tako da učinkuje kakor športna tkanina. Kostum je pa iz svetlosive volne z belimi progami. Posebno se poda mladim dekletom. Sprejaj je zapet s patentno zadrgo, ovratnik pa izvrstno nadomešča koralnordeča svilena ruža.

dve leti in ta težak ples ji je očitno dobro del. Čez štiri leta je začela z akrobatskimi vajami; z veliko lahkoto in gibčnostjo je izvajala vse like. Ne v poznejših letih in niti danes naj-težje telovadne vaje zanjo ne pome-nijo nobene težave. Tehta samo 40 kil in 300 gramov.

Ko so jo vprašali, kako se ji je posrečilo ostati mlada, je izdala »de-set skrivnosti svoje mladosti«.

Prva skrivnost je: zmerom vedrega razpoloženja. Nikoli si ne greni življenja s skrbmi in žalostjo. Ne mine dan, da ne bi ta ženska fizično va-dila eno ali dve uri. Enkrat na teden prebije vse popoldne na sprehodu na svežem zraku. Spi najmanj sedem ur, vstaja ob sedmih, k počitku pa leže o polnoči. Enkrat na teden spi dvanajst ur in takrat vse dopoldne nič ne je. Vsak dan najde kakšen razlog, da je vesela. Pred spanjem popije kozarec oslajenega mleka zaradi pomirjenja živcev. Alkohol ne pije, mesa je zelo malo, veliko pa zelenjave in sadja. Kadi ne. Nikoli ne dela več kakor ji dopuščajo moči.

V vsem se ji je posrečilo izbrisati pečet starosti, samo v enem ne: roke ima namreč precej hrapave in na-brekle žile.

Kurja očesa

Kakor se duša z grehom utrdi, tako se utrdi koža na nogi, če nosimo ne-primerne čevlje. Umestnost, da bi znali kupovati prave čevlje, je žal še pre-malo razvita. Pogosto je kriva tudi nerodna oblika noge, da dobimo žulje, čeprav imamo normalne čevlje. V tem primeru se koža na nekaterih krajih stalno pritiska ob čevlje, koža se ode-beli in postane počasi kurje oko. Čim-bolj se kurje oko veča, tembolj pritiska na staničje pod sabo in povzroči nazadnje boleča vnetja, ki otežujejo hojo. Poleg ustrežajočih čevljev je to-rej potrebno, da odstranimo kurja očesa. Lahko jih odrežemo ali pa omehtamo z različnimi salicilnimi pre-parati. Nastajanje kurjih očes pa pre-prečimo na ta način, da si umivamo noge z mrzlo in toplo vodo, da jih redno mažemo z vazelinom in sploh pazimo, da ostane koža voljna in mehka.

Edina meharistka na svetu

Pred kratkim se je neka gospa Brandstetterjeva prijavila za avtomobilske tekme čez vso Afriko, od Alžira do Capetowna. Ko je bila še dekle — pisala se je Pierretta Bidauxeva — je bila zelo znana športnica. Tudi pri tej dirki ima precej upanja, da bo prva. Prav dobro namreč pozna puščavo, ker je žena nekega kolonij-skega častnika. Razen tega je edina meharistka na svetu.

Meharisti se imenujejo jezdec na kamelah. Njihove čete so edine, ki so kljub modernim tehničnim pridobit-vam še zmerom najbolj kos puščavi. Čudno se vam bo zdelo, zakaj je Pier-retta Bidauxeva dobila vzdevek me-haristke. Nekoč se je namreč odločila, da bo s svojim avtomobilčkom obiskala svojega zaročenca. Avtomobilček je

imel samo deset konjskih sil, zaroče-nec je pa služboval na drugem koncu puščave, v bližini Čadskega jezera. S seboj je vzela nekaj bencina in dva-najst steklenic sline. Po petih dneh so ji zaloge pošle, z njimi pa tudi njene moči. Če ne bi bilo slučajno pri-šli mimo meharisti, bi bila umrla sredi puščave.

Pogumno dekle je ugajalo častni-kom in predstojnikom. Vzeli so jo v vojaško službo. Najprej je bila šoferka in tajnica neke znanstvene odprave v južnem Tunisu. A kmalu so jo slavnostno sprejeli med mehariste in brhka amazonka jim ni nikoli delala sramote, kadar jih je spremljala na njihovih pohodih.

PRIHODNI TEDEN: Pletena spomladanska bluza za mlada dekleta

Praktični nasveti

Če vam je začel čajnik puščati, lahko mlzmi pri ohlajenju pred mo-kroto tako, da okrog lijaka zavijete večkrat preganjenega svilenega papirja in ga pritrdite z gumijastim trakom.

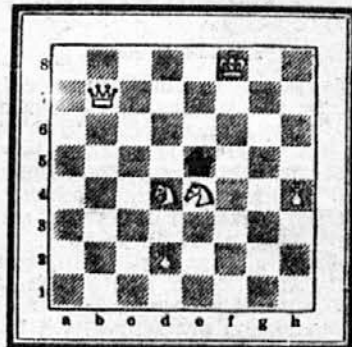

Če vas čevlji tišči, vzemite gumb in ga s žeblički pribijte, s upognjeno stranjo navzgor, na kopito tako, da se čevlji na določenem mestu raztegne.

ŠAH

Problem št. 21

Sestavil G. Liberali (1881)

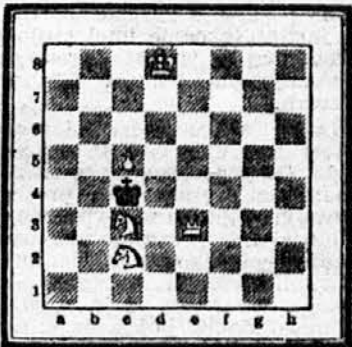

Mat v 2 potezah.

Ta problem je dobil na 4. problem-skem turnirju italijanskega časopisa »Nuova Rivista« 1. 1881. drugo nagrado. (B 58)

Problem št. 22

Sestavil I. Ernst (1881)

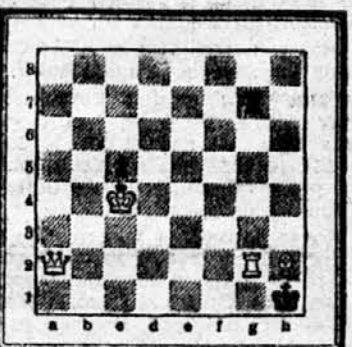

Mat v 3 potezah.

Duhovito zasnovana naloga s nepri-čakovanim matom. (B 32)

Problem št. 23

Sestavil Jurij Chocholouš (1902)

Mat v 3 potezah.

Bistroumen šahovski epigram v slo-gu Samuela Loyda. (B 65)

Kratka partija št. 9

8 turnirja za prvenstvo Pariza 1. 1931.

Beli: N. Gibaud Črni: F. Lazard

1. d2-d4 Sg8-f6
2. Sb1-d2? e7-e5
3. d4×e5 Sf6-g4
4. h2-h3? Sg4-e3!

In beli se vda, ker tvega mat ali pa izgubo dame. Vsemu temu so krive ne-premišljene poteze krajnjih kmetov. 4. Sg1-f3 je bilo vendar na dlan!

Kratka partija št. 10

Monakovo leta 1935.

Beli: N. N. Črni: J. obe

1. c2-c4 Sg8-f6
2. d2-d4 e7-e5
3. d4×e5 Sf6-e4
4. Sg1-f3 d7-d6
5. e5×d6 Lf8×d6

Črni ima svoje gambitne kmete bolje razvite. Beli ne vidi, da bo po S×f2 njegova dama brez kritja in po odhodu Ld6 v nevarnosti, drugače bi bil zdaj potegnili Dd1-b3, ne pa

6. g2-g3? Se4×f2
7. Kg1×f2 Ld6×g3 šah.

Beli se vda. (B 74)

Rešitev problema št. 18

1. Da3-a8 Kc3×d3
2. Da8-a3 mat.

1. T kar koli

2. Da8-e4 ali f3 mat.

Rešitev problema št. 19

1. Tb5-b3 Kd4-e5
2. Tb3-e3! Ke5-d4 ali f4
3. De1-c3 ali g3 mat.

1. Kd4-e5

2. De1-b4 šah Kc5-c6
3. Tb3-c3 mat.

Rešitev končniške študije

1. Tc3-e3
2. b5-b6

Beli je očitno mislil, da hoče črni stolp čez e8 na b8. Toda s Tc3-e1 šah izsilil črni ... pat.

Rešitev problema št. 20

1. Th7-d7 Sb8×d7
2. Se5-c6 S kar koli
3. Sg4-f6 mat.

Takšne volnene obleke iz svetle tkanine se na moč praktično nosi pod širokim športnim plaščem. Hkrati jo pa lahko oblečete kot samostojen dopoldanski kostum. Posebno učinkovit je visok ovratnik in nagubani prednji del. Nikar pa ne mislite, da je jopica slučajno tako dolga, kajti letos je to velika moda.

Gospodična tajnica

13. nadaljevanje

Ta ponos je bila njuna edina senčna stran. Drugače sta bila dobrušna, pametna in zelo prijazna. Stara dama je zmerom hotela imeti pri sebi »sladko Mrs. Röhnovo«. Hildina prirodna hladnost je kar izginila ob tej materinski skrbnosti, ki je ni nikoli poznala.

»Pojdiva, darling,« je pogosto rekla Američanka. »Pustiva moške, naj se sami zabavajo. Malo se izprehodiva po promenadi! Od ležanja me že kosti bole.«

Skrbno je prišla Hilda pod roko in jo odvedla. »Zenska moškega ne sme preveč razvajati s svojo prisotnostjo,« jo je med potjo poučevala. »Moški morajo biti časih tudi brez nas in hrepeneti po nas.«

Otroško in skoraj pobožno je Hilda ljubila staro damo.

Moža pa sta ostala v kopalnici in se pogovarjala. Tudi Perrin je bil jurist. Nekoč je imel svojo pisarno, zdaj pa je postal predsednik ene največjih bank v Združenih državah.

Najprej sta se našla kot jurista, potem kot uvidelna in izkušena moža. Od pogovorov o nemškem in ameriškem pravu sta prešla k splošnim gospodarskim vprašanjem. Röhn je bil navdušen nad ostroumnimi, globoko premišljenimi in treznimi besedami Američana, ameriškega denarnika pa je navdušilo Röhnovo dobro poznavanje nemškega denarnega trga in gospodarstva. Drug od drugega sta se marsičesa naučila.

»Veste, kaj je najbolj zanimivo?« je dejal Perrin nekega dne. »Vem, da poznate naš trg precej dobro. Pa vendar znate najti še vprašanja, ki jih Evropeci drugače nikoli ne zastavljajo, in razen tega še v dovršeni angleščini.«

»Tri semestre sem se učil v Cambridgeu,« mu je pojasnil Röhn. Toda vaša žena govori tudi prav dobro. Ne tako kakor vi, a zelo lepo, — da, kakor je sama lepa!« je vzklisknil stari in pokazal proti vzhodu, kjer sta odhajali Hilda in njegova žena.

Ko se je nekega večera shladilo, — že štirinajst dni so se poznali, — sta se Hilda in Perrinova peljali v Benetke. Gospa si je mislila spet nekaj reči nakupiti. Pogosto je tako delala. Hodila sta mimo izložbenih oken, iskali, premišljali, — in nazadnje nista ničesar vzeli.

»Tudi vama bova kaj lepega prislili,« je potolažila gospa Perrinova oba gospoda. »Kaj si pa želite?«

»Velik prijatelj presenečenj sem,« je priznal Röhn.

»In kaj naj prinesem vam, gospod predsednik?« je vprašala Hilda.

Starec se je nasmehnil.

»Ne upam se vam vsiljevati svojega skromnega okusa.«

»Oha sta dobro govorila,« ju je pohvalila Mrs. Perrinova. »Toda same lepe besede niso dosti prida. Z dejanji na dan. Z denarjem!«

Zalostno sta moža vzela denarnici in dami sta kakor dve roparici začeli brskati po njih.

Šli sta. Počasi je zamrl nasmešek na obrazih obeh mož. Röhn je začel spet pripovedovati:

»Včeraj ste rekli, gospod Perrin, da prodaja izdelanih moških oblek v Združenih državah zelo pada. Dosti ljudi je izgubilo že velike vsote, ker so vložili preveč denarja v stroje za obleke, ki se niso obrestovali. Pravega vzroka pa ne razumem.«

»Avtomobilska industrija je kriva,« je odvrnil Perrin. »Pa vam bom moral to še natančneje razložiti, kaj ne?«

»Ne bo treba. Zda je razumem!« je vneto vzklisknil Röhn. »Mali človek, ki si je prej vsako leto kupil tri narejene obleke, ima danes avto in vanj zabije ves svoj denar. Zato mora varčevati pri obleki. Zanimivo pa je to.«

»Hitro znate misliti,« je priklimal Perrin. »Zda bi pa rad nekaj poslovnega z vami govoril, doktor. Saj ne boste hudi? Nekateri ljudje na početnicah poslovnih pogovorov ne marajo.«

»Le z besedo na dan!« je vzklisknil Röhn. »Veselite me bo, če vam bom lahko v kakšni pravni zadevi pomagal.«

Perrin je odkimal.

»Tu ne gre za pravno zadevo. Gre za — poseči moram bolj nazaj. Že prvi dan ste mi bili zelo pri srcu.«

»Tudi vi meni,« se je nasmehnil Röhn.

Toda prav resno je Perrin nadaljeval: »Moja žena in jaz sva takoj vedela, s kom imava opravka.«

Tem resnim besedam se je Röhn čudil in zanimalo so ga. Doslej je ležal brezbržno na hrbtu v pesku in roke je imel sklenjene pod glavo. Zda se je zavaljal, se oprl ob komolec in se obrnil k bančnemu ravnatelju.

»Odkrito bom govoril z vami, kakor mož z možem. Povprašal sem v Berlinu, kdo ste. Ne bom vam še posebej zatrjeval, da je odgovor še daleč prekosil moje pričakovanje, ki ni bilo majhno. Nisem vedel, da sem našel v svojem tovarišu s peska enega najboljših berlinskih odvetnikov.«

Govoril je tako stvarno in poslovnost, da se Röhn ni upal izreči posmehljive opazke, ki mu je prišla na jezik.

»Zvedel sem tudi, koliko zaslužite. Ali so mi povedali preveč ali premalo, ne vem, in me tudi ne zanima. Vsekako pa ste mož, ki ga iščem.«

Röhn je molčal in čakal. Vedel pa je, da ga čaka neko presenečenje. Kar pozabil je na svoje počitniško razpoloženje in v trenutku je postal spet previden odvetnik.

»Takole je, doktor. Naša banka misli napraviti v Berlinu podružnico oziroma ustanoviti z našim denarjem nemško banko.«

Röhn je mirno priklimal, toda srce mu je divje razbijalo.

»Saj poznate naš zavod? Philadelphia and West Virginia bank?«

»Da. Z berlinskimi magistratom se pogaja za posojilo petdesetih milijonov dolarjev,« je odvrnil Röhn.

»Tako je. Zaradi tega posojila hočemo tudi ustanoviti podružnico. Dobili smo še tudi prošnjo za trideset takšnih posojil v raznih mestih in v industriji. Tega ne moremo voditi iz Amerike. Potrebna pooblastila, pogajanja z oblastmi, nadzorovanje garancije, plačevanje obresti, — saj veste, kaj se vse je potrebno. Naša banka se duši v denarju kakor vsa Amerika. Poiskati si moramo odjemalcev zanj v tujini. Saj veste, da je obrestna mera pri nas strašno majhna.«

Röhn je priklimal.

»V Berlinu imamo že na razpolago palačo. Neki hotel, ki ga mislijo opustiti.«

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

Röhn je spet priklimal.

»Poslovnega ravnatelja bomo poslali iz Amerike. Možak je spreten in vesten, nečak moje žene. Potrebujemo še nemškega odvetnika, ki bo vodil vse pravne zadeve. Razumeti me morate: ne podrejenega ravnatelja, ampak človeka, ki bo ravnatelju enak, — da, najbrž na še odgovornejšem mestu. Sami morate vedeti, da je treba pri takšnih posojilih poznati vsa pravna vprašanja in da je časih treba polskati novo pravo. Razumeti me morate, da izbera za nas ni bila lahka. Človek, ki pozna nemške razmere bolje kakor mi, ki ima zveze in ki bo užival zaupanje pri nas in v Nemčiji, bo moral biti duša naše podružnice. Razen tega mora biti dober praktičen pravnik. V Berlinu imamo ljudi, ki gladijo tla in iščejo. Nasvetovali so mi že

več imen, pa sem vse zavrnil. Če zdaj seževa v roko, bom imel človeka, ki ga iščem.«

V Röhnovi glavi je kar bobnelo. Ravnatelj velike ameriško-nemške banke... ogromne transakcije... nič več ločitvenih zadev... naporno, pravo delo... vse to, po čemer je že tako dolgo hrepenel!

Vendar pa je hladno odgovoril: »Hvaležen sem vam za zaupanje, Mr. Perrin. Vaš predlog mi je prišel nekoliko nepričakovano. Ali bi mi hoteli povedati še kaj podrobnosti o tem mestu?«

»Seveda. Svojo prakso boste morali opustiti.«

»Da.«

»Oddati jo bo treba komu drugemu.«

»Seveda.«

»Zato vam moramo zagotoviti bodočnost. Mislim sem na petletno pogodbo in na plačo, ki bo znašala v prvem letu dva tisoč dolarjev na teden, vsako naslednje leto pa po tisoč dolarjev na teden več.«

Röhn je v mislih hitro računal. Dva tisoč dolarjev in vsak dolar nekaj več kakor štiri marke. Toliko že prvo leto! Premoženje, tudi zanj. Skoraj dvakrat toliko, kakor

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetločrna srajca, ovrtnike, zaplestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

je doslej zaslužil. Toda nič se na njegovem obrazu ni izpremenilo.

»Če bi se v teh petih letih izkazalo, da se nam banka ne izplača, ali pa če bi se razmere tako izpremenile, da bi morali podjetje zaradi kakršnega koli drugega vzroka opustiti, vam bomo dali enkratno odpravnino četrta milijona dolarjev. Isto vsoto vam plačamo, če vaše pogodbe pozneje ne podaljšamo, čeprav nemške podružnice ne bi zaprli.«

»Razumem,« je dejal Röhn. Predsednik je molčal.

»Ponudba je poštena in vredna premisleka,« je suho odvrnil Röhn. »Še enkrat se vam najlepše zahvaljujem, gospod predsednik. Saj mi boste dovolili, da zadevo premislim in da vam jutri povem, kako se bom odločil.«

»V redu, doktor,« je rekel predsednik.

Potem se je njun pogovor spet vrnil k vplivu avtomobilizma na moške obleke v Združenih državah. Vendar pa Röhn ni bil več tako miren, kakor prej.

Ko je naposled prišel čas kosila in se je v veži ločil od Perrina, je odšel po stopnicah proti svoji sobi. Nepričakovano je vstopil v spalnico.

Bleda in zmedena, s pobešenimi rokami, je sedela Hilda na postelji.

»E, nisem tako siromak, kakor mislite,« ga zavrne farmar. »Mislite mar, da je ta dolgočasna farma moja?!«

»Kako vam gre trgovina? Slabo, kaj?« je vprašal potnik nekega podeželskega trgovca.

»Ali vidite mojega pomočnika tamle za pultom?« je odvrnil štacunar in pokazal v drugi kot prodajalne. »No, danes je on v moji službi, a plačati ga ne morem; takole v kakšnih dveh letih bo štacuna njegova. Potlej bom pa jaz pri njem v službi — tako dolgo, dokler ne dobim spet trgovine nazaj.«

Zaloigra

Neki bedak je vprašal v družbi nemškega pesnika in kritika Lessinga (1729—1781), kakšna je prav za prav razlika med veseligrjo, dramo in zaloigro. Lessing mu je odgovoril:

»Da tega ne veste, je zame veseligrja, za družbo drama, za vas pa zaloigra!«

Zadnje sredstvo

Neka gospa je bila že priletna, a še zmerom rada židane volje. V neki družbi so govorili o njej in neke je pripomnil:

»Zda stanuje v tretjem nadstropju. Pesnik in satirik Nestroy pa je do dal:«

»Njeno zadnje sredstvo.«

Vsi so radovedno vprašali: »Zakaj?«

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

35

Ko je zagledal Hildo vso žalostno, je iznenada izginilo njegovo veselo razpoloženje. Pohitel je k njej. Ko je naglo odprl vrata, ni niti dvignila glave.

»Kaj pa ti je, Hilda?« jo je preplašen vprašal. Misli je, da ji je morda oče pisal.

Počasi je Hilda dvignila glavo. Njene oči so bile mokre in žalostne. »Odpotovati morava,« je udarilo iz nje.

»Odpotovati? Zakaj?«

»Mojih moči je konec.«

»Kaj je, Hilda?«

»Na beneškem parniku je sedela zraven naju tista ženska z rdečimi lasmi. Saj veš, katera. Ljubica bančnika iz Pariza.«

»Da — in?«

»Sedela je zraven gospe Perrinove. Iznenada pa je Mrs. Perrinova vstala in se prav očito preselila na drugo stran ladje. Ni mi ostalo drugega, kakor da sem šla za njo. Francozinja in vsi drugi so seveda opazili, čemu se je to zgodilo. Francozinja se je na glas posmehljala in vzklisknila: 'Zaradi mene!' Drugi pa so se režali.«

»In zaradi tega si se tako razburila?« se je začudil Röhn.

»Ko sem sedla zraven Mrs. Perrinove, mi je rekla: 'Morda se vam bom zdela neollikana, gospa Röhnova, toda sosesčine takšne ženske ne morem prenašati. Ne morem. Vse v meni se upira. Zenska, ki brez zakona javno živi z moškim, se mi gnusi!«

Umolknila je. Šele čez nekaj časa je spet izpregovorila:

»In potem je govorila o razmerjih in svobodni ljubezni tako ogorčeno, tako zaničljivo, da bi ji bila kmalu povedala, da tudi midva nisva poročena. Ko sem sedela zraven nje, sem se sama sebi zdela kakor sleparica.«

Zahtela je.

Röhn je nekaj časa molčal. Potem je mehko rekel: »Toda, Hilda! Saj v

ZADEVA TAMANOI

Resnično poročilo o najzanimivejšem kriminalnem primeru japonske policije

4. nadaljevanje

Stena, ki se smehlja

Ce je pomislil na Hidekihi! Smešen pritlikavec z murno in večnim rezanjem. Lažnivec, svetohlinski potuhnjene opičjega obraza!

Cloveku je moralo biti slabo! Iz same dobrote in sočutja se mu je ponudil, da mu bo s svojimi izkušnjami in nasvetom pomagal. Saj stari zaspalec drugače ne bi mogel ujeti morilec.

Pri tem pa je bila pot, ki bi jo moral ubrati, dovolj jasna. V Tamanoju so našli mrljica. V Tamanoju, gnezdu zvodnic, počestnic in vse druge sode, ki se nabere v takšnem kraju. In ta sodega zanesljivo ve, kaj se je zgodilo z možem brez glave!

Mister Cuppy s Scotland-Yarda je imel dovolj izkušenj, kako je treba ravnati s takimi zajedalci. Vzeti je treba nekaj tucatov teh devic in zvodnic, jih zapreti in jih tako dolgo strahiti in mehčati, da bodo začele klepetati. In če to ne bo pomagalo, bo treba razgnati smrdljivo gnezdo, zakuriti bo treba čistilnim prebivalcem Tamanoja pod nogami, da se jim bo pekel zazdel raj v primeri s tem ognjem! Da bo vsakdo, ki le količkaj ve, sam od sebe prihitel na policijo.

Pri Jupiteru, ali je sploh mogoče kaj lažjega? Ali je mogoče kje kakšen zločin laže razkriti kakor v Tamanoju, kjer mora vsakdo gledati, da ne bo človekoljubna policija prehuda z njim? Vse je to poizvedel: niti ena izmed hiše, ki tako gostoljubno čakajo obiskovalcev, nima pravega obrtnega voljenja, da bi smela biti odprta. Še enkrat — ali si moremo misliti lepše prilike za odkritje zločina? Vse Tamanoi bi lahko zaprli ali pa ga vsaj ustrašovali. Prepovedali bi hiše, naložili bi denarne kazni, zasliševali, zapirali... Mister Cuppy bi stavljal zabojskega whiskyja proti steklenici najslabšega rižvega žganja, da bi se zelo hitro omehljal spomin nekaterih ljudi, ki so trdili, da tisto noč niso ničesar videli ali slišali.

Vse to in še marsikaj drugega je povedal nadzorniku Hidekihiju. Ta pa je samo poslušal njegove predloge z neprozornim nasmeškom in smešnim pritrjevanjem:

»Hvala lepa, mister Cuppy, da ste mojim gluhim ušesom dali priliko, da poslušajo modrost vašega nasveta...«

In zgodilo se ni nič, prav nič. Visokonosi nadzornik ni niti povedal, kaj mu na njegovem načrtu ni všeč. Na načrtu Stanleya Cuppyja, uradnika najslavnejše policijske organizacije na svetu! Ali so ga mar zato poslali iz stare Anglije, da bo lahko vsak tepec odklanjal njegove dobro premišljene nasvete s praznim rezanjem?

In to ni bilo niti prvokrat, da se mu je tako zgodilo. Ze pogosto je v srečih besnel nad neprodno steno nasmeha, ki so jo postavili okoli njega. Včasih se je zdel samemu sebi kakor miš v pasti. Nikoli ni slišal odkrite besede, nikoli poštenega pogovora... »Seveda, mister Cuppy... hvala lepa, mister Cuppy...« In kaj se je potem zgodilo, naj vedo bogovi!

To pot pa ne bo mirno pogoltnil besed, ki mu jih bo trosil Hidekihi v uho, da bi se ga odkrižal.

Mister Stanley Cuppy se je prijavil pri nadzorniku Hidekihiju.

»Zelo srečen bom, če bom lahko sprejel mistra Cuppyja.«

Nadzornik Hidekihi je nervozno popravljal svoj nerodni ovrtnik. Če bi bilo le kako mogoče, bi se bil rad izgovoril in opravičil. Zal pa to ni šlo, ker čudni Anglež nikoli ni maral razumeti tega, kar je kdo po ovinkih povedal. Zdal bo hotel vedeti, zakaj se niso ravnali po njegovih predlogih in nastopili z vso ostroostjo proti Tamanoju.

Kako naj mu to pojasni? Nadzornik je postajal čedalje nemirnejši. Saj temu velikemu, belemu možu s tulečim glasom ni mogel kar tako

reči, da je njegov načrt neumnost. Da bi bilo brez koristi in za ugled policije škodljivo, če bi preganjali nedolžne, nič hudega sluteče ljudi.

Kako naj mu to razumno razloži? Saj bi mu bili morali že davno povedati, da si čisto narobe zamišlja Tamanoi in prijazna, dobra dekleta v njem — tako narobe, da bi se najneumnejši pomožni stražnik na vse grlo smejal, če bi to vedel.

Tega pa vendar ni mogel reči. Za nobeno ceno ne bi Hidekihi tako pozabil svoje vzgoje, da bi očital nevednost človeku, ki je tako znamenit in pomemben kakor mister Cuppy.

Čudno je, da vidi belu hudič posod same grehe. Čemu naj bi bila drobna dekleta iz Tamanoja hudobna? Kako naj bi ona skrivala morilec — ko bi od strahu umrla, če bi takšen strašen človek stopil v njihovo kočico! Vrata so se na stečaj odprla. En sam človek na predsedstvu je znal priti s takšnim hrupom v sobo. Stanley Cuppy, Anglež.

Zadevali no je pogledal, kako je pripih dvignil na pisalni mizi dokaj listov. Njegov nastop je bil torej dober. Odločen. Moški. Pokazal jim bo! Prav zadovoljen je bil, ko je opazil, kako se je Hidekihi zdrzil. Dobro! Le čakaj, še kaj drugega boš doživel! Stor je zaškril pod njim.

»Kaj je bilo s preiskavo v Tamanoju?« Rezko vprašanje je udarilo iz njega kakor pest.

»Seveda, mister Cuppy — zelo hvaležni smo vam za vaše modre nasvete...«

»Neumnost! Kaj boste hvaležni... Ali ste napravili preiskavo ali ne?« (Zdal bo treba odgovoriti, gospod Hidekihi. Dovolj dolgo ste igrali komedijo z menoj!)

»Dostojal žal se ni bilo mogoče. Očitno še nismo mogli prav spoznati dragocenosti vašega nasveta...«

(Ali Anglež še zmerom ne razume, da mu hoče prihraniti sramoto.) Stol je odletel nazaj. Zobje mistra Cuppyja so se zagrizli v ustnik pipe, da je zaškril. Pod njegovimi koraki so se tresla tla.

Ali mislijo, da imajo opravka s tepcem? Ali se hočejo iz njega samo norčevati?

Glas mu je narasel v kričanje. Strmel je v Hidekihija, kakor buldog, ki se bo zdaj pa zdaj pognal na svojo žrtve.

Z orjaškimi koraki je meril tla sobe, krilil z rokami in butal s pestjo po mizi. Vso besnost, ki se je bila nabrala v njem, je izbljuval. Naposled! To je bil svež veter, veter iz domovine, s Scotland-Yarda! Naposled je spet čutil krepke, moške besede med zobmi, kri in pekel (možak najbrž niti toliko ne zna angleško, da bi vse razumel. Pa nič ne de). Za trenutek je pomislil, kako bi bil srečen, če bi imel pred sabo kakšnega dobrega boksača, ne pa to lutko...

Mister Cuppy niti opazil ni, da je drobnji možak v velikem naslanjaču

uporno molčal. Gledal ga je globoko pod sabo — droben, neroden kupček človeka, ki molče prisluškuje grmenju orjaka...

Hidekihi pa je videl nekaj drugega. Človeka, ki je obžalovanja vreden, ker je izgubil oblast nad sabo. Ali je sploh mogoče, da more človek tako tekati po sobi, zamahovati s pestmi in kričati? Mož, poslanec tujega naroda — ki je izgubil svoj obraz!

Hidekihi se ni več smehljaj. Tako se je moral truditi, da je skrli svoje zaničevanje in svoj gnus, da se mu je obraz postaral. Zakaj belu hudič vendar že ne gre?

Mister Cuppy pa še dolgo ni mislil iti. Temu potuljencu je nazadnje povedal, kaj je o njem mislil, pošteno mu je povedal, da mu je zaprl usta. Vraga, bo že napravil red med temi molji!

»Dobro, nadzornik« — sedel je, in iztegnil noge predse. Z rokami je bobnal po mizi. »Vem, nadzornik, kako mislite. Ali je mar policija že kdaj pomislila, da je treba kaj podvzeti, če hoče razkriti umor? Morda bi bilo prav zanimivo vedeti, kdo je moža obglavil...«

»Zelo me veseli, da obračate svojo pozornost k našemu slabemu delu... Moji uradniki so iskali sledove, žal pa njihova vnuša očitno ni bila dovolj velika...«

Široki obraz Stanleya Cuppyja se je razlezel. Segel je nadzorniku v besedo.

»Dovolj vne me ni bilo, kaj?« — Pa vendar, mister Hidekihi — sam na pravem mestu ni bila. S kakšno vne mo pridni dečki lazili po trebuhu pod hišami, imenitno, čudoviti! Ha, ha, ha! — Kakor prašiči so bili — oprostite, takšnih besed tu niste vajeni — toda res so bili prav takšni — vsi pokriti z ilovko po obleki, po obrazih, ha, ha, ha...«

Iznemena da se je mister Cuppy nehal smejati. Pogledal je Hidekihiju v obraz. Vraga, če bi le vedel, kaj se skriva za to visokonoso spako, če bi le enkrat vedel...

Odločil se je, da se bo še nadalje norčeval: »Ne, saj nisem dvomil, da bodo uradniki z vso vne lazili pod hišami v Tamanoju, toda pri nas v Evropi — seveda ne mislim, da bi bile naše metode boljše od vaših — samo zaradi primera govorim — torej v Evropi imamo še druge metode. Angleška policija seveda ni tako spretna, kakor japonska. (Ali ne govorim že prav tako lepo kakor vi, rumeni svetohlinci?) Zato časih tudi dopuščam, da ji pomaga javnost. In dnevnik, seveda, listi. Ali je gospod Hidekihi že kdaj kaj slišal o moči časopisja? (Najbrž ne, rajši čaka, da ga navdahne muren s svojim škreb-ljanjem, dobri možak.)

Nadzornik Hidekihi se je sklonil. Javnost? Dnevnik? O tem se je že pogovarjal z mladim Išijo.

Nadaljevanje na 12. strani.

V večkrat je že prepozno, nikoli pa ni prezgodaj, da se začne s pravilno nego zob.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Kako je z vašo prisebnostjo?

Poučna in zanimiva preizkušnja z dominami

Ali veste v vsakem položaju takoj, kaj morate storiti, in se tudi brez obotavljanja odločite in storite to, kar se vam zdi pravilno? To je namreč dvojno, in če se govori o času, ki je potreben za prenos misli, bi morali prav za prav govoriti o dveh takih časih, in sicer najprej o tistem, ko gre občutek od čuti do možganskega središča, in potem o tistem, ki je potreben, da prenesemo odločitev od možganskega središča do izvršilnih organov, to je rok, nog ali — če je treba dati samo hiter odgovor — do ust. V modernih preizkuševalnicah spretnosti za posamezne poklice so izdelali priprave, po katerih se da preizkusiti duševna, pa tudi telesna reakcijska hitrost. Duševna reakcijska hitrost predstavlja prvi čas, telesna pa druga. Vse te preizkušnje so bolj ali manj obširne in jemljejo toliko časa, da so zdaj v Angliji pri izbiranju primernih ljudi za obrambo proti napadom iz zraka poklicali na pomoč star način, ki so ga med vojno uporabljali pri letalskih oddelkih.

V letih 1914/1918 — takrat modernih preizkušenj za poklicno spretnost še niso poznali — so na prav preprost način preizkusili prostovoljce, ki so se oglašili za letalsko službo. Pri tej preizkušnji so vzeli navadne domine in natančno uro. Kdor ima ta dva predmeta, lahko s prijateljevo pomočjo ugotovi, kako hitro reagira njegovi čuti.

Domine razložimo narobe na mizi. Eno obrnemo in prvi del preizkušnje se začne. Na ukaz »zdaj!« mora kandidat obrniti vse druge domine. Čas, ki ga za to potrebuje, se izmeri. Verjetno je, da bo opravil to delo v šestih ali sedmih sekundah. Kdor pa pazi, da mu nobena domina ne pade na tla ali, da se dvakrat ne obrne, bo potreboval za isto delo tudi deset sekund. Več vsekako ni dovoljeno.

Ko je ugotovljeno, koliko časa porabi kandidat za prvo vajo, se začne na nov ukaz drugi del vaje. Kandidat mora razložiti domine tako, da

se ujema številka s številko in da se igra izide, ne da bi kakšna domina ostala. Čas, ki ga je za to porabil, se spet odmeri in prišteje k prejšnjemu. Za vsako domino, ki ostane, se prišteje kazenska sekunda.

Uspehe so ocenili takole: Kdor za obe nalogi ne potrebuje več kakor šestdeset sekund, je dober za vojne letalca.

Kdor porabi manj kakor pet in sedemdeset sekund, se mu lahko zapu izvidniško letalo.

Kdor potrebuje pet in sedemdeset do devetdeset sekund, je primeren za težko bombno letalo.

Kdor potrebuje več kakor devetdeset sekund, ni rojen za vojne letalca.

To so bila glavna pravila. Razen tega so iz splošnega kandidature vedena med izkušnjo ugotovili člani komisije še marsikaj drugega.

Ce je na primer kandidat ostal pod šestdesetimi sekundami, pri tem pa je polagal domine samo na eni strani verige, so sklepali, da bi bil odličen, kadar bi imel samo enega nasprotnika. Verjetno bi pa prezrl sovražnika, ki bi se mu bližal. Takšnega kandidata zato niso vzeli med lovce, ampak so ga zaradi njegove izredne koncentracijske sposobnosti posadili v letalo, kjer je bilo več ljudi.

Ta preprosta in skoraj otročja preizkušnja z dominami je v vojni služila Angležem prav tako dobro kakor dandanes razni komplicirani aparati. Po mnenju nekega starega angleškega vojnega letalca, ki je objavil skrivnost teh preizkušenj in priporočil njihovo uporabo pri iskanju ljudi za obrambo pred napadi iz zraka, z modernimi aparati prav tako ni mogoče čisto točno in zanesljivo ugotoviti sposobnosti kakor pri preizkušnji z dominami. Za porabnost preizkušnje govori dejstvo, da so najslavnejši angleški vojni letalci končali preizkušnjo v manj kakor šestdesetih sekundah. Angleški vojni letalci so brez ugovaranja pristali na razsodbo domin; če je na primer ranjen letalec silil, naj ga hitro pošljejo spet na fronto, so ga poklicali k preizkušnji z dominami, in če z njo ni bil v kraju v predpisanem času in brez napake, je sam uvidel, da mora še čakati, in ni več silil na fronto.

Bistveno za vrednost te preizkušnje je to, da človek po trikatnem preizkušnju tudi z največjo vajo ne more izboljšati svojega časa. Prav v tem pa je njena vrednost, ker ne kaže z vajo priučiljive spretnosti, ampak resnično hitrost reakcije.

Ce hočete torej vedeti, ali znate hitro reagirati, vzemite domine in uro. Najprej poskusite igrati trikrat, potem pa izmerite čas. Če boste morda potrebovali več kakor devetdeset sekund, se pač potolažite s tem, da ni vsakdo rojen za vojne letalca. In če potrebujete dosti več časa, mislite na to, da je moral angleški vojni letalec, ki je tako toplo priporočal to preizkušnjo, sam priznati, da ni popolnoma zanesljiva.

Ali dobro poznaš samo sebe?

Recimo, da si dobila za god ali pa za rojstni dan od strica dar v obliki vaze. Na žalost je vaza vse prej kakor po tvojem okusu, čeprav ni ravno poceni. Skušaj se živeti v ta položaj in vprašaj se, kako boš sprejela stricov dar. Nato se nepristransko po vesti odloči za tistega izmed spodnjih šestih odgovorov, ki je najbližji tvojemu.

1. Tvoja ljubezen in spoštovanje do starega strica sta tolikšni, da boš vazo postavila na vidno mesto v svoji spregemnici.
2. Postavila boš vazo na takšno mesto, da se bo skrila med drugimi stvarmi.
3. Podarila boš vazo svojemu tovarišu, kjer si v službi.
4. Nesla boš vazo najbližjemu starinarju in jo prodala.
5. Zaprla boš vazo v omaro in sklenila, da jo boš postavila na mizo ali kamor koli že samo takrat, kadar bo prišel stric na obisk.
6. S hladnim premislekom boš vazo razbila.

Hočeš zdaj vedeti, kakšen je tvoj značaj? Preberi naše odgovore na strani 11!

Kaj deajo slavni filmski zvezdniki, kadar so sami?

Hollywood, marca.

Neki časnikar iz Los Angelesa je obiskal znane filmske zvezde in zvezdnike v Hollywoodu in jim zadal tole vprašanje: Kaj delate, kadar ste sami? Dobil je celo vrsto zanimivih odgovorov na to vprašanje.

William Powell mu je na primer dejal:

»Študiram besedilo naslednjega filma, ki bom v njem igral glavno vlogo.«

Clark Gable: popravlja svoje lovske puške in krmi svoje pse.

Maureen O'Sullivan: igra violino.

Dorothy Lamourjeva: se uči tujih jezikov. Že zdaj obvlada štiri.

Deanna Durbinova: se bavi z vrt-

nimi deli v svojem razkošnem vrtu in veliko plava v svojem bazenu.

Douglas Fairbanks: igra biljard.

Ginger Rogers: ves prosti čas porabi za igranje tenisa.

Joan Crawfordova: igra polo in ljubimka z neozanimimi moškimi.

Clark Gable

Clark Gable

Claudette Colbertova: prevaja francoske romane in pesmi v angleščino. Ne za tisk, temveč iz osebnega zadovoljstva.

Eddy Nelson: se pridno uči operne vloge in arije.

Jeanette Mac Donaldova: krmi svo-

Dobro obrit-dobre volje!

ROTBART

Čile - potresna dežela

Dve državi na svetu sta posebno pogosti žrtvi neukrotljivih naravnih sil: Japonska in Čile. Katastrofa, ki je pred kratkim zadela Čile in terjala življenje več ko 50.000 ljudi, ne vstavi ogromne stvarne škode, je 22. v zadnjih štirih stoletjih. Zgodovina te dežele, ki so jo leta 1511. odkrili in osvojili Španci, je hkrati zgodovina neprestanih izbruhov podzemskih sil, ki so ugonabljale njeno prebivalstvo. A človek se vsega privadi. Teh dva in dvajset potresov so bile prave narodne katastrofe, saj so terjale na tisoče in tisoče človeških žrtev. Vmes so se kajpak odigravale tudi manjše nesreče, a teh je toliko, da jih ni moči prešteti.

Zato imajo Čilenci v svojem besedišču dva izraza za potres: 'terremoto' pomeni katastrofo, kakršna je bila nedavna, 'tremblor' pa manjši potres, kakršni se pripete skoraj vsak teden in jih zato ljudje tako rekoč niti na znanje ne vzamejo.

Vsako čilsko mesto živi v neprestanih bojih z razjarjenimi elementi. Senta v zadnjih treh letih doživela 150 potresov, La Serena pa celo 150. A mrtve so pokopali, razdejane hiše na novo sezidali in življenje je spet teklo svojo pot.

Potresi pa ne ogrožajo samo gorate in ognjeniške notranjščine. Pogosto obiščejo tudi obala, ki trpi razen tega tudi še od pogostih morskih vrtnecov. Vsak potres spremljajo potresi morskega dna in silni morski tokovi; velikanski morski valovi butajo ob obali in uničijo vse, kar jim pride na pot.

Letošnji potres je bil najstrašnejši poleg katastrof leta 1822., 1835. in 1837. Če pogledamo v zgodovino, vidimo, da postajajo te katastrofe vse pogostejše. Včasih se dogode v razdobju le nekaj let. A ljudje se ne vdajo. Bore se z naravo, pozidajo na novo, kar jim je razdejalo, in na nekdanjih razvalinah vzcvete spet novo življenje. — do nove katastrofe.

(«Lidové Noviny», Brno)

Ali hocete dalje živeti kakor vaši starši?

Dolgost človeškega življenja je odvisna od mnogih okoliščin, tako zunanjih kakor notranjih. Med zunanje štejemo okolico, ki človek v njej živi, škodljive snovi, ki pri delu vplivajo na njegov organizem, hrano, boleznin način življenja. Če izvajamo činitele, ki jih človek bolj ali manj sam zakrivi, nam ostane še en važen notranji činitelj: ta odloča o tem, kako dolgo bo organizem vzdržal v normalnih okoliščinah. Ta činitelj je dednost.

Danes dobro vemo, da je dolgo življenje dedno. Določeno je že vnaprej. Včasih so vzrok dolgega življenja iskali v slučajnostih. Tako je na primer ruski učenjak Mečnikov menil, da na Bolgarskem ljudje zato tako dolgo žive, ker jedo jogurt. Jogurt učinkuje na človeško črevesje, zadržuje gnulobo in preprečuje nastanek strupenih snovi, ki počasi a stalno razjedajo človeški organizem. Pod vplivom te teorije so si nekateri ljudje začeli čistiti čreva, drugi so pa šli celo tako daleč, da so si dali odstraniti debelo črevo. Toda želenega uspeha ni bilo. Mečnikov je sicer dočkal visoko starost, a verjetno je, da bi jo bil tudi sicer.

Dednost dolgega življenja danes vsi priznavajo, potrjuje jo pa tudi cela vrsta statistik. Dva londonska profesorja sta skušala s poskusi dognati, v koliko je dolgo življenje podedljivo. Preiskala sta 211 moških in 360 žensk in ugotovila, da žive otroci povprečno dalje kakor njihovi starši. Povprečno so starši učakali 60 let, otroci pa 76. Otroci so torej živeli za 15 odstotkov dalje kakor njihovi starši. Sinovi podedujejo svoja leta po materah, hčere pa po očetih. Zdrav človek, naj bo že moški ali ženska, torej lahko upa, da bo svoje starše preživel za sedemino njihove starosti — seveda, če nima takšne bolezni, da bi vplivala na dolgotrajnost njegovega življenja.

(«N. Zürcher Zeitung»)

Ce smrčite...

Srečna družina če nihče ne smrči! Raziskovalci so s posebnim slušnim merom napravili poskuse z ljudmi, ki smrče in ugotovili, da so takšni ljudje tako glasni kakor precej živa pisarna. Smrčanje pa ne onemogoča normalnega počitka samo tistim, ki spe s smrčečim človekom, temveč tudi smrčečemu človeku samemu. Samo deset odstotkov tistih, ki smrče, ve, da smrče, čeprav jih pogosto prebudi lastno smrčanje.

Smrčanje nastane zato, ker se pri izdihavanju tresejo mehko nebo in glasilke. To dihanje je naporno zaradi globokega vdih in izdih skozi nos in skozi usta. Človek, ki spi normalno, ima zaprta usta, diha skozi nosnice in mu ne vibrira v grlu prosto tkivo. Približno lahko rečemo, da smrči vsak osmi človek.

Smrčanje je v glavnem dokaz motenj v dihalnih organih, zlasti v nosu, in zato tak človek ne more v spanju dihati zaprtih ust. Glavni povzročitelji smrčanja so polipi, oteklina v nosu, oteklina nosna sluznica in nepravilna oblika nosnih kosti.

Ce človek pretirano smrči, je prav, da povpraša zdravnika za svet.

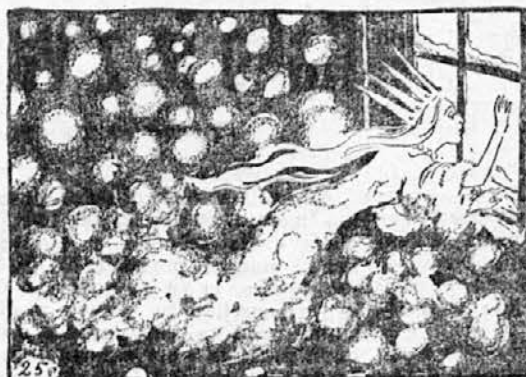
(«Hygeia», Chicago)

Snežna kraljica

4.

»Bele čebele roje!« je rekla stara mati.

rom zleti spet nazaj v črne oblake. V marsikateri zimski noči leti po ulicah in gleda skozi okna in po-

»Ali imajo tudi kraljico?« je vprašal deček, ker je vedel, da imajo resnične čebele kraljico in matico.

»Da, imajo jo!« je dejala stara mati. »Tam leta, kjer so najgostejše, največja med vsemi je, nikoli ne obleži na zemlji in zme-

tem okna na lepem tako čudno zamrznejo, kakor bi bila s cvetjem pokrita.

»Da, videla sva jo!« sta rekla oba otroka, in vedela sta, da je to res.

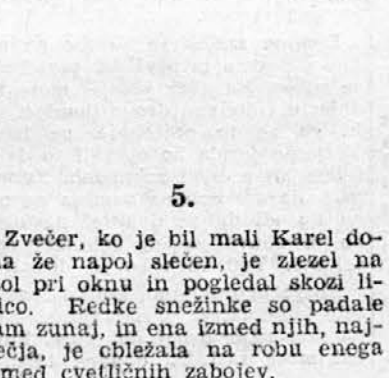

»Ali lahko pride snežna kraljica v sobo?« je radovedno vprašala deklica.

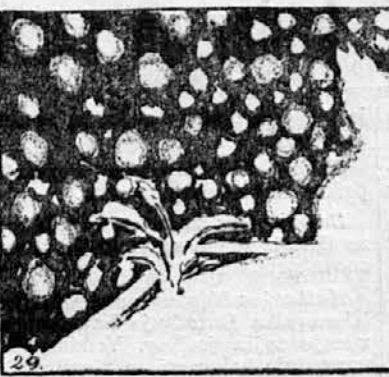
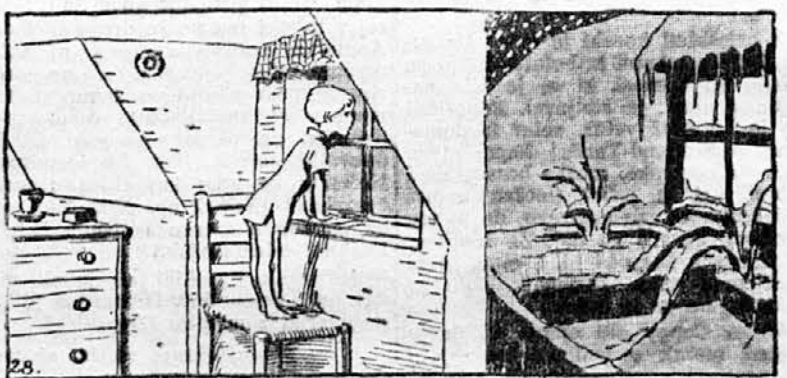

»Naj le pride,« je rekel deček. »Posadil jo bom na toplo peč in stopila se bo.«

Toda stara mati si je samo pogladila lase in začela pripovedovati druge povesti.

5. Zvečer, ko je bil mali Karel doma že napol slečen, je zlezel na stol pri oknu in pogledal skozi linico. Redke snežinke so padale tam zunaj, in ena izmed njih, največja, je obležala na robu enega izmed cvetličnih zabojev.

Začela je rasti in rasti, in nazadnje je dobila ženske oblike. Oblečena je bila v nedopovedljivo lahno belo tenčico, kakor bi bila

nerejena iz milijonov in milijonov samih drobcenih zvezdnih kosmičev. Bila je lepa in mehka, le iz ledu,

iz slepečega, iskrečega se ledu, pa vendar je bila živa. Oči so se ji iskrale, kakor dve jasni zvezdi, toda v njih ni bilo

ne miru ne počitka. Kimala je proti oknu in mahala z roko.

Deček se je prestrašil in skočil s stola. Tedaj se je zgodilo, kakor

kopneti. Nato se je pripeljala pomlad v deželo. Sonce je posijalo in zelenje je poglalo.

(Dalje v prihodnji številki)

„Snežna kraljica“ je začela izhajati v 8. števil. „Družinskega tednika“ z dne 23. februarja 1939.

Zakaj kokoš pesek zoblje?

Ali ste že kdaj gledali kuharico, kadar kolje kokoš? Kokoši želodec ima precej debelo mišičasto steno in je znotraj prevlečen z roževinastimi ploščicami. V želodcu boste videli gladke kamenčke različne velikosti. Ti kamenčki niso, kakor vemo, nikakršni čudežni kamenčki, kakor so nekdo mislili, temveč jih kokoš najde na cesti in jih pogoltne. To pa zato, ker ji je usoda vzela zob: kokoš dobi namreč s temi kamenčki nekakšno želodčno zobovje. Z mišičasto, z roževinastimi ploščicami zavarovano želodčno steno zmleje zrna med kamenčki kakor v mlinu. Le tako lahko kokoš do dobre- ga izrabi vso pičo; brez takšnega želodca bi namreč kljub zadostni hrani poginila od lakote. Z njim pa zmleje tudi še tako trda zrna. Veliki Réaumur, ki se ni razumel samo na toploti, je ugotovil, da se je v želodcu nekoga purana sploščila železna cev. Če bi hoteli doseči isti učinek z obtežitvijo, bi potrebovali celih 218 kil! Roparice ne uživajo kamenčkov, zato je njihova želodčna stena tanka; njihov plen ima tako veliko hranljivost, da ga ni treba niti zmleti, temveč zadošča, da ga raztrgajo.

Rekli smo, da je usoda vzela ptičjem zobu — ali so jih mar kdaj imeli? Kajpak, kajti ptiči izvirajo od plazilcev. Tudi v solnohofenskem škrljavcu najdeni praprtič je imel zob in cela vrsta izumrlih ptičev iz kredne dobe je imela tudi sem in tja kakšnega.

A zakaj si jih niso ohranili? Čisto preprosto: ker bi potem ne bilo nič iz letanja. Za zobe so namreč potrebne krepke čeljusti in močne žvečilne mišice. S tem bi pa glava postala tako težka, da bi pri letanju pretehtala ostalo telo.

Ptiči pa niso edine živali, ki imajo zobe v želodcu. Tudi krokodili imajo takšen želodec in tudi oni včasih požro kamne, da si tako izpopolnijo svoj notranji mlin. Zelo izrazite želodce te vrste, čeprav imajo najbrže drugo nalogo, srečamo tudi pri mnogih žuželkah, pri nekaterih hroščih in pri mur-nih. Tudi rečni rak ima izrazit žvečilni organ s krepkimi zobmi v notranjščini telesa.

Iontoforoza

Dr. Erlanger, prvi zdravnik v bolnišnici v Manhattanu, je objavil rezultate svojega novega postopka za zdravljenje vida. Uspehe ima s tem, da ljudem vrača normalen vid s pomočjo »iontoforoze«. To je postopek, kjer s pomočjo elektrike vbrizgajo v oko razne kemične sestavine. Te kemične sestavine so spojine eserina in acetilholina. S tem se poveča obtok krvi v očesu in ojačajo očesni živci.

»Zanimivo je,« pravi dr. Erlanger, »kako slabo oko, kakor tudi zdravo, s tem zdravljenjem naglo dobliva moč in boljši vid.«

S pomočjo tega postopka zdravi dr. Erlanger tudi barvno slepoto.

(«Science et Vie», Pariz)

Film iz aluminija

Doslej so skoraj vse filme izdelali izključno iz celuloide, snovi, ki se silno rada vname. Poleg nevarnosti eksplozije ima pa celuloide še eno slabo stran: ne vemo namreč, kako trpežen je. Z njim doslej še nimamo trajnih izkušenj; ako pa upoštevamo, da je celuloide organska snov, si lahko mislimo, da ne more biti bogve kako odporen in da bo s časom začel pokati in razpadati. Celuloide torej ne more biti posebno priporočljiva snov za filme, ki bi jih kot dokumente časa radi ohranili bodočim rodovom.

Zato ni čudno, da znanstveniki na vse strani poskušajo, kako bi filme izdelali iz kakšne trajne snovi, v prvi vrsti kajpak iz kakšne kovine. Tako so spoznali, da v tem pogledu zlasti veliko obetajo filmi iz tankega aluminija. Negativ celuloidega filma prekopirajo na kovinski film; ker je pa ta film neprozoren, ga ne projicirajo z direktno svetlobo, temveč z odbito svetlobo. S takšno reflektirano svetlobo dobimo prav dobre in jasne slike.

Aluminijasti film ima neomejeno trpežnost, se ne suši in pri projiciranju ne obrabi. Tudi ni nevarnosti, da bi se vnel, zraven pa prav tako dobro služi v tropskih kakor v arktičnih predelih — lastnost, ki je celuloidni film nima. Razen tega se da aluminijasti film kopirati na obeh straneh; tudi to pomeni prihranek.

Prvi poskusi z aluminijastim filmom so se prav dobro obnesli.

(«Time», Newyork)

Vsak dan za sto kil težji

Ko zagleda luč sveta, je kit dolg 7 metrov. Po sedmih mesecih dojenja meri že 16 metrov; čez dve leti je samica dolga povprečno 24 metrov, samec pa raste še dalje, vse do svojega dvanaajstega leta.

Najhitreje raste kit prvo leto. Takrat zraste vsak dan za štiri centimetre in vsak dan je za sto kil težji.

Brejest kitove samice traja približno leto dni.

(«Wissen und Fortschritt», Stuttgart)

PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN

Napisal Louis Weinert-Wilton

10. nadaljevanje

Isto je izpovedala tudi Mrs. Emily, čeprav nekoliko zgovorneje in med obilnimi solzami. V dokaz svojih besed je hotela celo pokazati svoje zaklepe noge; to je pa Burns z naglo kretnjo se o pravem času preprečil.

Ana je prav tedaj pisala v svoji sobi v gospodinjsko knjigo, ko je nekdo tiho potrkal na vrata. Presenečena je obrnila glavo, ni pa še mogla zaklicati: »Naprejš!« ko se je že zrla skozi vrata preklesta postava višjega nadzornika. Nekam nerodno se ji je Burns priklonil in sedel brez povabila na stol zraven male pisalne mize.

»Dober večer, miss Learnerjeva. Oprostite mi morate, da sem kar tako vdrl k vam, toda hotel sem si tudi te prostore nekoliko bližje ogledati...« Ozrl se je po sobi in potem kar navdušeno priklimal. »Zelo lepo imate tu...«

Hitro je spet vstal, pogledal z zanimanjem skozi okna in šel potem brez besede v sosednjo sobo. Ana je debelo gledala in sedela na stolu kakor pribita. Ni vedela, kaj naj reče temu tujemu vsiljivcu, ki ga dotlej še nikoli ni videla. Čez nekaj trenutkov se je Burns s tihimi koraki vrnil, in ko je opazil njene začudene, zmedene poglede, se je nasmehnil in se z roko udaril po čelu.

»Že spet moja raztresenost, miss Learnerjeva. Saj me niti ne poznate. Višji nadzornik Burns s Scotland-Yard, se je skromno predstavil, a njegovi zunanjskosti bi se bilo bilo prilagalo, če bi bil rekel, da je profesor ali župnik z dežele.

V skromnem nadzornikovem obrazu in v njegovem mehkelem glasu ni bilo ničesar, kar bi opravičilo mučni občutek, ki se je iznenada polotil Ane Learnerjeve. Na njenem lepem obrazu sta se menjavali rdečica in bledica, in ko je detektiv spet prisedel k njej, ga je plašno pogledala, kakor da bi bila hotela odkriti, kaj hoče od nje. On pa tega precej dolgo ni izdal. Zdelo se je, da je menda res prišel samo zato, da bi si ogledal sobe, kjer ni ušla njegovim očem niti najmanjša malenkost.

»Krasen razgled imate, miss Learnerjeva. Na cesto in na vrt,« je ugovoril. »Na vzhod in na jug. Marsikdo bi rad imel takšno lego!« Pridušeno je zavzdihnil in sklenil roke. »In tole okno,« pokazal je na desno, »imate prav nad delovno sobo. Tudi vi ste bili utrujeni in ste trdno spali, kaj ne, miss Learnerjeva, saj ste bili ves večer v kuhinji? Čeprav ne tako dolgo, kakor drugi...«

Izenada je utihnil in vsa njegova pozornost je obšla na mali ur, ki je stala na kamnu. Vstal je, si jo ogledal s strokovnjaškimi očmi in sam pri sebi nekaj zamrmral.

»Ali navadno zaprete zavese, preden zaspite?« Ko je Ana zaslišala to vprašanje, izgovorjeno jasno in resno, se je v nenadnem strahu zdrznila, ker si ni vedela razlagati, odkod je iznenada prišel ta tuji glas.

Burns je stal pri kamnu, stiskal roke v hlačenem žepu in jo gledal s prijaznim nasmehom.

»Mislim sem namreč, da bi bili morda v tem primeru na cesti ali na vrtu lahko kaj videli,« je rekel kar tja v tri dni. »Nekako o polni dveh ete šli v svojo sobo, in če bi bili takrat slučajno stopili h kakšnemu oknu, bi bili najbrže kaj nenavadnega opazili. Morda večeraj takšni malenkosti ne bi bili pripisovali pomena, danes je pa pomembna. Saj mi menda ni treba še posebej povedati, da so se v nočnejši noči zgodile v delovni sobi vsajga strica stvari, ki potrebujejo razjasnitve. Pomislite malo...«

Že spet je govoril tiho, nekoliko zategnjeno, toda Ani se je zdelo, da se z veako njegovo besedo plazi proti njej nova, resna nesreča. Zelo je bila presenečena, ko je videla, da menda mož na minuto natanko ve, kdaj je prišla v sobo, in ko je začel govoriti o oknih, se je vprašala, ali so te besede res samo nenaden domislek, ali pa morda možak res ve, da se je Reffold klatil okoli hiše.

Toda občutek, ki se ga sama ni dobro zavedala, ji je velel, naj ne govori. Čutila je nekakšno uporno zadovoljnost, ko je pomislila, da ji uradnik prav o Reffoldu ne bo mogel ničesar dokazati.

Potem se je pa iznenada pokazalo, da zadeva višjega nadzornika že ne zanima več, in Ana se je z olajšanjem oddahnila, ko je začel spet pohajkovati po sobi in s kar otročjo radovednostjo natanko opazovati vse mogoče malenkosti. Celó za nekaj fotografij v skromnih okvirih se je zanimal, in eno izmed njih je posebno dolgo in natanko ogledoval.

»Vaša mati, kaj, miss Learnerjeva?« je vprašal in primerjal obraz na sliki z Aninim.

Priklimala je in postavila fotografijo nazaj, kjer jo je bil Burns vzel.

»Kar živa podobnost! Toda niti ene črte gospoda Milnerja ni na njej,« je ugotovil, ko se je še enkrat sklonil nad sliko. »Vaša mati je bila vendar Milnerjeva sestra?«

Ana je priklimala, čudeč se, da je detektiv tako dobro poučen tudi o njenih družinskih razmerah.

»Ali je imel gospod Milner še kakšne druge sorodnike?« jo je potem vprašal.

»Kolikor vem, ne. Oče in stric Frank mi vsaj nista nikoli o njih govorila,« je odvrnila. Ni mogla razumeti, zakaj je je Burns pri tem tako čudno pogledal.

»Včasih ste se morali čutiti zelo samo, miss Learnerjeva,« je na lepem dejal. Njegov glas je dobil topli, prirečen prizvok. »Dom starega samca ni pravo prebivališče za mlado dekle.«

»Svoj poklic imam, Mr. Burns,« je resno odvrnila Ana.

Višji nadzornik se je nasmehnil.

»Prav. A tudi poklic nazadnje ni vse, če ima dekle,« — zvedavo je pogledal Ani v obraz — »še dvajset let.«

»Štiri in dvajset,« ga je popravila in se prisiljeno nasmehnila.

»Torej štiri in dvajset. Štiri leta pač ne pomenijo dosti. V teh letih po-

sklenila, da bo pretehtala vsako svojo besedo, in da se ne bo dala spraviti v past.

»Pred kakšnimi tremi tedni med vožnjo iz Londona,« je še kar hitro odgovorila, toda Burns je takoj opazil, da pri nadaljnjem izpraševanju ne bo imel lažkega opravka.

»Ali ste bili potem še večkrat v njegovi družbi?«

Ana ga je posmehljivo pogledala.

»Od kdaj pa izprašuje policija mlade dame o zasebnih zadevah? Sicer pa sodim, da morate biti tudi že o tem informirani, ko kaže, da toliko veste?«

Burns je sprejel njene izzivajoče besede z zelo prijaznim obrazom, kakor da jih ne bi bil razumel. Vendar se ni dal speljati na led.

»Ali veste morda kaj o življenju mladega moža?«

Ana se je odločila, da bo ostala pri doseadanem tonu, ker se ji je zdel najmanj nevaren.

»Zelo žal mi je, da vam ne morem ustreči, Mr. Burns,« je prav vljudno rekla. »Ker me gospod Reffold še ni prošil za roko, se mi ni zdelo primerno, da bi ga izpraševala, kako živi.«

Vedno dobro!

in moderno boste oblečeni, če kupite za pomladne obleke, plašče in manufakturno blago vseh vrst po znižanih cenah v

MANUFABRIK
NOVAK

LJUBLJANA
KONGRESNI TRG
PRI NUNSKI CERKVI

trebuje dekle še kaj drugega: prijateljice, družbo, tovariša za ples...«

Ana je čutila, kako so postajali njegovi pogledi čedalje bolj zvedavi, in se je je polotil prejšnji tesnobni občutek.

»Za takšne reči se nisem nikoli brigala,« je rekla in ustnice so ji zamigljivo trzile.

Burns je iznenada sedel spet pri njej in nervozno bobnal s prsti po mizi.

»Kako dolgo pa že poznate gospoda Harryja Reffolda, gospodična Learnerjeva?«

Kakor na slepo jo je vprašal in se hkratu zagledal v neki predmet, ki mu je moral biti zelo všeč, toda Ana je iznenada planila kvišku — in roke, ki se je z njimi opirala ob pisalno mizo, so ji zadržale.

Detektiv jo je skrbno potisnil nazaj na stol in njegova roka je pomirjevalno pobožala njeno laketo.

»No, no, gospodična Learnerjeva, zakaj ste se prestrašili?« Skrivnostno se je nasmehnil in ji zagrozil s prstom. »Bo pač res, da samo pokle mladi dami ne more biti dovolj. Toda, da ostanete pri stvari: kdaj in kje ste se torej seznanili z gospodom Reffoldom?«

Ana je opazila, da se temu trdovratnemu vprašanju ne more ogniti, in hitro je pomislila, kaj sme povedati, da ne bo Reffolda kako izdala. Vse je kazalo, da mora detektiv poznati njegovo zvezo s skrivnostnimi dogodki v »Kostanjevi hiši«, pa ni marala njegovega sumničenja še potrditi s svojimi izpovedmi. Zato je

Ali dobro poznáš samo sebe?

(Gl. str. 9.)

1. Čustvena si, morda celo malo preveč.
2. Plah a zelo priljuden značaj.
3. Impulzivna, razdražljiv značaj.
4. Sebična si in ne ravno preveč tenkočutna.
5. Razumna si in ne manjka ti smisla za diplomacijo.
6. Da se milo izrazimo: odločnosti ti ne manjka.

izavalno je pogledala višjega nadzornika, on se ji je pa zahvalil z blagim nasmehom.

»Prav zgovorni niste, miss Learnerjeva. Potem pač ni vredno niti izpraševati, ali je že bil gospod Reffold kdaj tu v hiši?«

Dekle je ogorčeno planilo kvišku.

»Gospod Burns...«

»Torej ne,« jo je hitro pomiril. »Mislim sem samo, da se je morda zanimal za razmere v »Kostanjevi hiši«.

Zdaj sem pa že predolgo zlorabljal vašo gostoljubnost, miss Learnerjeva, in prepričan sem, da imate še kakšno nujnejše delo...«

Prisrčno ji je stisnil roko in s tihimi koraki odšel kakor senca.

Nekaj trenutkov nato je Ana slišala, kako je v veži precej na glas govoril, takoj nato je pa čula, da so se zaloputnila hišna vrata.

Hitro je stopila k oknu in ga je komaj še ujela, ko je z dolgimi koraki etopal ob vrtni ograji in potem izginil za najbližjim vogalom.

Obotavljala se je in menda nekaj premišljala, potem je pa odhitela po stopnicah navzdol in previdno pogledala v jedilnico. Ko je videla, da tam ni nikogar, je švignila k telefonu in z drgetajočim glasom poklicala hotel gospe Benettovo.

»Prosim vas, da pride gospod Reffold k aparatu. Povejte mu, da je zelo nujno,« je hlastno rekla, ko se je številk oglasila.

Precej dolgo je morala čakati. Po telefonu je slišala vsak šum v sobi na drugem koncu žice.

Naposled so se približali hitri, samozavestni koraki, in takoj nato se je oglasil Reffoldov vprašujoči glas.

»Gospod Reffold?« Počakala je njegovega odgovora, potem je pa naglo šepnila: »Pazite! Policija se menda za vas zanima. Izpraševali so me po vas, pa nisem ničesar povedala. Seveda tudi o vrtu ne. Upoštevajte to!«

Ne da bi čakala odgovora, je hitro povesnila slušalko in se globoko oddahnila.

Ko se je obrnila in hotela oditi iz sobe, se je morala prijeti za obešalnik, da se ni zgrudila...

Na pragu sosedne sobe je stal Burns in jo gledal z zmagošlavnim nasmehom.

»Torej skrivnosti imate, miss Lear-

nerjeva,« je dejal in ji hudomušno zagrozil s prstom. »Kdo bi si bil kaj takšnega mislil?«

In potem je v resnici odšel in kazalo je, da se mu zdaj res hudo mudi.

Gospa Jana Benettova je imela sploh dobre oči in je bila izvrstna poznavalka ljudi, za gospode s policije je pa imela kar prirojen nos.

Ko je Burns stopil v pisarno »Kraljice Viktorije«, je gospe Benettova takoj vedela, kdo mora biti ta obiskovalec.

Višji nadzornik je komaj začel na svoj vljudni, plašni način: »Želele bi nekaj informacij...«, ko ga je gospe Benettova že ujela v križni ogenj svojih črnih oči in sama potisnila predenj udoben naslanjač.

»Ali ne bi sedli, gospod višji nadzornik?«

Burns je ta ostrovidnost hudo presenetila in v zadregi je pogledal vljudno damo od strani.

»Saj govorim z gospo Benettovo? Poročeno Thompsonovo?«

Mrs. Benettova ni rada slišala svojega drugega imena, in če ga je slišala iz ust policista, jo je dvakrat zbudilo, ker se je morala vselej bati, da gre za kakšno novo lopovščino njene nekdanskega moža.

Višji nadzornik pa je ni pustil dolgo v dvomu, ampak jo je kar naravnost vprašal:

»Nekaj bi rad vedel o gospodu Harryju Reffoldu, ki stanuje pri vas. Zlasti bi me zanimalo, ali je bil v noči od sobote na nedeljo, torej od predvečerajnjega dne na večeraj, doma, oziroma kdaj se je vrnil. Opozoril bi vas, da govorim uradno,« je rekel in ji urno kakor čarovnik pomolil pod nos svoj svetli detektivski znak, »in da boste morali za svoje navedbe morda tudi odgovarjati.«

To je bilo tisto, kar je Mrs. Jana pričakovala že dva dneva slehernu uro, in odgovor je torej ni mogel niti za trenutek spraviti iz ravnotežja.

»Da, gospod višji nadzornik,« je odvrnila in nekoliko nagnila glavo.

»Prav rada vam ustrežem. Samo ne vem,« namršila je obrvi in kazalo je, da nekaj prav vneto premišljuje, »ali vam bom mogla pomagati, kakor bi vam rada. Svojih gostov namreč ne nadzorujem. Sicer bomo pa takoj videli.«

Mrs. Jana je priklenila s kazalcem na zvonec in takoj je prihitela prav ljubka sobarica.

»Bessie,« jo je vprašala in hkratu brskala po papirjih na mizi, »ali se spominjaš, kako je bilo z gospodom Reffoldom prednočnim? Ali je bil doma? Če ne, kdaj se je pa vrnil?«

Mrs. Benettova se je delala, kakor bi je odgovor ne zanimal, in je že podpisovala neko pismo.

Bessie si je položila prst na ljubki nosček in nekaj časa prav vneto premišljala.

»Da,« je zdajci prav odločno rekla. »Gospod Reffold sploh ni šel zdoma, ampak je ostal ves večer doma, ker se ni prav dobro počutil. Saj veste, Madam — sami ste nam naročili, naj bomo pripravljene, če bi gospod kaj potreboval.«

Mrs. Jana je vljudno pogledala Burnsa, ki je bil videti nekoliko razočaran.

VSAK TEDEN DRUGA

»Da, seveda... zdaj se spomnim,« je rekla. »Pojdite v mojo sobo, Bessie, in pogledajte, kako je s cveticami,« se je obrnila k dekletu. Ko je sobarica že izginila, je postala Mrs. Benettova zdajci zelo resna in dostojanstvena.

»Seveda takšne izpovedbe niso prav zanesljive in ne bi bilo mogoče nanje prišesti,« je rekla Burnsu. »Ne morem se kar tako zaneesti na dekletove besede. Če vam je prav, bom poklicala še drugo sobarico. Skodovalo menda ne bo.«

Ni čakala Burnsovega odgovora, ampak je takoj spet pozvonila še drugi sobarici. Ta ni bila tako ljubka kakor Bessie in tudi tako prijazna ne. Ko je Mary slišala isto vprašanje kakor Bessie, je šinilo nekaj kakor neljub spomin čez njen široki, pegasti obraz, in odgovorila je precej nejevoljno:

»Seveda vem. Zaradi tega mi je bila vsa noč pokvarjena. Snoči bi bila lahko šla z vašim dovoljenjem plesat. Toda če je človek prejšnjo noč samo naspal spal in se oblečen, izgubi veselje do plesa...«

Mrs. Benettova je dekle vprašujoče pogledala.

»Da, Madam,« je očitaje rekla Mary. »Saj ste ukazali, naj ne pustimo gospoda Reffolda predolgo čakati, če bo zvonil, in v nočni srajci ne morem leteti v gostovo sobo...«

Mrs. Benettova je postrani pogledala dekle, nato pa uradnika. Potem je pomignila Mary, naj gre.

Ko je Mary že odpirala vrata, je Burns iznenada vprašal: »Ali je kaj pozvonilo?«

»Hvala Bogu, ne,« se je dekle odrezalo in ga premerilo z očmi. »Še tega bi bilo treba...«

MR. BAHOVEC

Pomlad...

Kakor priroda, je izbrpano tudi naše telo in se težko brani zoper bolezen. Zato mu moramo pomagati in ga uspešno odločno in zdravega. Obistiti ga moramo vseh nakopičenih in telesu škodljivih snovi, ter mu dovolj nove in očistilne.

joče sokove. V to svrhu se priporoča za naravno zdravljenje

»PLANINKA« ČAJ

ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč, katerih koristno delovanje je že znano v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je »Planinka« zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker so njegove sestavine vzete iz snastvene, deloma pa tudi iz ljudske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in prenavljanje. Zaradi tega je zdraviljen 6 do 12 tednov s »Planinka« čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabi prebavi in zapeki,
- pri neurejenem delovanju črevesja,
- pri telesni napetosti in pri omotici,
- glavobolu, nespečnosti in zmagi,
- pri obolenju zaradi sečne kisline,
- pri obolenju jeter in žlתי žili,
- pri živčnosti in živčnih boleznih.

»Planinka« zdravilni čaj pospešuje tek za-atevajte v lekarnah izredno »Planinka« čaj Bahovec, ki je je tedaj pristen, ako je zaprt in plombran ter nosi ime:

MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA

»ZDRAVILNI ČAJ «PLANINKA»

Zadeva Tamanoi

Nadaljevanje z 9. strani

»Če bi bili tako dobri, mister Cuppy, in bi me o tem poučili? Zelo bi me zanimalo...«

Mister Cuppy je bil tako dober. Na široko in izčrpno mu je pripovedoval, kako se preganjajo zločinci s pomočjo občinstva, s podporo tiska, radia, filma... Njegov glas je bobnel in roke so mu krilile.

»Objavite opis mrtveca, razpišite nagrado — na ta način boste odkrili dosti več kakor vsi vaši vohjači!«

Hidekihi je priklimal. Njegov odpor je bil zlomljen. Notranji glas, glas starih navad, se je hotel upirati. Toda bobneči glas velikega, belega moža je prekril njegov notranji glas.

Kako so neznosni ti beli barbari s svojim slabim vedenjem, s svojo neumerjenostjo, toda iz njih veje nekakšna delovna, življenjska sila, volja, ki se ji človek ne more upreti. Hidekihi tega še ni nikoli močnejše občutil kakor danes.

Podal se je. Odločil se je, da bo delal po volji, ki ni bila njegova. Nekaj, kar je bilo zunaj njega, kar se mu je zdelo sovražno, je uklenilo njegovo voljo. Skrbni preteklih tednov, breme odgovornosti, nezadovoljnost njegovih predstojnikov — vse to ga je oslabilo in razmajalo.

Mister Cuppy je prišel iz sobe kot zmagovalec. Stena smehljava je bila predrti. Skrbel bo, da se ta luknja ne bo nikoli več zaprla. Ta umor v Tamanoju je vzvod, ki ga bo postavil iz prejšnje vloge svetovalca v središče dogodkov. Trdno se je odločil, da se ne bo dal več potisniti v stran.

Sicer pa njegove trdne odločitve sploh ne bi bilo treba. Mista Stanleya Cuppya je zagrabil vrtnice, ki je nevidno krožil okoli tamanojske kotline, premelaval ljudi in usode po svoji volji.

Mister Cuppy je samo plesal na niti, o kateri je bil prepričan, da jo trdno drži v rokah.

Dva dni nato je izšel v tokijskih dnevniki opis moža, ki so ga dobili obglavljenega v Tamanoju. Zlasti so bili značilni njegovi čudni zobje.

Kdo tega moža pozna? Kdo pozna njegovega morilca?

Za obvestila, ki bodo pomagala odkriti zločinca, je bila razpisana nagrada tri tisoč jenov. Minil je dan, minila sta dva, minili so trije; nihče se ni oglašil. Nihče ni pogrešal človeka, katerega strahotna slika je visela na hodniku v policijskem predsedstvu.

Ne sin, ne žena, ne oče — nihče ni vprašal zanj. Mrtve človek, pa nobena sled na zemlji ni kazala, kdo je bil in kaj je delal.

Opisi v časnikih so ostali zaman.

Prihodnjič:

Krvinka, ki se reži

„AGA“ za masažo: z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje z uspehom „AGA“ za masažo priznано in odlikovano domače sredstvo s smrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi Vam popravi neprileten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. — „AGA“ za masažo — naj bo zato v vsaki družini.

Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12.—, kjer je ni, pošljite znesek din 12.— pa Vam jo pošlje.

Samoprodaja za dravsko banovino
DOLINŠEK Vitomir, Celje

Zahtevajte „AGA“ za masažo.
Zahtevajte „AGA“ za masažo.

MOŠKI!

Za
zdravljenje
spolne
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobro se v vseh lekarnah.
30 pilul din 84
100 pilul din 217
300 pilul din 560

Zahtevajte samo originalne „Hormo-Seks“ pilule, ki so zuna, na škatlici opremljene z zaščitno znamko. Po pošli razpisalja lekarna L. BANOVEC, Ljubljana. Glavna založba „Vis-Vit“ km. Šentlari, Zagreb, Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-37.

MALI OGLASI

SPREJMEM MESTO PLACILNE NATAKARICE v boljši gostini v Ljubljani. Imam večletno prakso in nekaj kavic. Nastopim lahko takoj. Cenj. ponudbe pod »Placilna« na upravo »Družinskega tednika«.

Za vsako priliko

Za vsako družino najlepša oblačila, posebno moške obleke, trenčkoti, vetrovni suknjiči, krasno perilo itd. najboljšje in najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

TRTA

Cepiljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 588, teleki 88, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslovanski loznjaci, Daruvar. Zahtevajte cenike.

ROJAKI IZSELJENCI! Zbiram vsakovrstne znamke vseh držav! Opozorite na to svojega znamka, ki se prav tako zanima za znamke ter naj se javi na upravo »Družinskega tednika« pod značko: »Filateliste«.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6 pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, topometri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvaliteta optike! Ceniki brezplačno!

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD

CENA DIN 15.—

Poravnajte naročnino!

Ali more biti pravkar oprana brisača tako sivkasta? Seveda, če ni oprana tako, da je iz nje popolnoma odstranjena vsa nesnaga, se zdi poleg Radion belega perila zanemarjena. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi perilo in temeljito odpravi vso nesnago. Zunaj in znotraj bleščeče čisto perilo, brez primera belo - Radion belo.

SCHICHT^{OV} RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE